Lakeuden Risti

■ Seinäjoen seurakunnan tiedotuslehti jokaiseen kotiin ■ Nro 6 / 2012 34. vsk

Kotiseurakunta tapahtumaliite
..... keskiaukeama

Lotat apuna isänmaalle
..... sivu 12

Hyvä paikka
..... sivu 7

Nyt seimellesi seisahdan,
oi Jeesus, autuuteni. – Virsi 25:1

Musiikkiluokilla joulukonsertti

Seinäjoen musiikkiluokkien perinteinen joulukonsertti on torstaina 13.12. klo 19 Lakeuden Ristissä.

Konsertin ohjelmassa on sekä Marttilan koulun että Lyseon kaikkien musiikkiluokkien kuorojen ja oppilasorkesterin esityksiä.

Yläkoulun osuuteen kuuluu muun muassa Liisa Kulhuan Raamatun tekstiin säveltämä Joululevankeliumi. Teoksesta on tullut monille kuulijoille todellinen joulun ajan aloitus, jota ilman joulu ei tunnu joululta.

Opettajat Marjo Piirto, Annukka Latvala, Maarit Koivukangas ja Harri Mäkinen ovat harjoittaneet musiikin. Pastori Johanna Haapamäki pitää jouluhartauden, kanttorina on Maria Väinölä.

Konserttiin on vapaa pääsy. Ohjelma maksaa 5 € ja tulot käytetään musiikkiluokkien toiminnan tukemiseen, esim. soitinhankintoihin. Seinäjoen musiikkiluokkatoiminta täyttää tänä vuonna 35 vuotta.

Keräyksellä tukea lapsiperheille

Ruokapankin hyväksi järjestettävä keräys päättyy vuoden lopussa. Keräysesite jaettiin alkusyksystä Seinäjoen alueseurakunnan alueen koteihin ja siinä kerrottiin mahdollisuudesta tukea vähävaraisten lapsiperheiden joulua.

– Lahjoituksia on tullut, mutta lisää tarvitaan, että voimme muistaa ja auttaa vähävaraisia Seinäjoen alueseurakunnan alueella asuvia lapsiperheitä. Tiedämmehän, miten tärkeä joulu on varsinkin lapsille. Toivon, että voimme yhdessä auttaa ja tehdä hyvää tällä tavalla, tuoda iloa koteihin, rohkaisee Ruokapankin työntekijä Pirkko Vaisto.

Mikäli sinulla on mahdollisuus auttaa, ota yhteyttä Pirkko Vaistoon, puh. 050 385 0444 tai diakoniajohtaja Otto Savolaiseen puh. 050 570 6271. Ruokapankkikeräyksen tilinumero on: Nordea 204338-00006537. Viitenumero on 7003. Ruokapankki ottaa vastaan myös elintarvikelahjoituksia. Keräyksen organisoi Seinäjoen alueseurakunnan diakoniatyö.

Sururyhmät alueseurakunnassa

Iltaisin kokoontuva sururyhmä alkaa 22.1. kello 18 Seinäjoen seurakuntakeskuksessa, ja kokoontuu 6–8 kertaa kahden viikon välein.

Sururyhmän ohjaavat Mari Mutanen ja Mauno Parviainen. Mukaan tulisi ilmoittautua viimeistään 14.1. numeron 418 4230.

Lasten sururyhmä on tarkoitettu 5–10-vuotiaille lapsille. Menetetty läheinen voi olla oma vanhempi, sisarus, isovanhempi, kummi, ystävä tai muu lapselle läheinen ihminen.

Ryhmä perustetaan, kun ilmoittautuneita on 5–6 lasta. Ryhmää ohjaavat seurakunnan lastenohjaajat Seija Mäkipelkola ja Anne Pöntinen.

Mukaan voi ilmoittautua numeroon 418 4230.

KUUKAUDEN KOMMENTTI

”Me emme millään tule niin vähäisiksi, heikoiksi, avuttomiksi eikä osaamattomiksi, etteikö meidän olemassaolollamme, kosketuksellamme ja ystävyydellämme olisi merkitystä. Meistä on aina vähimmiksi sisariksi ja veljiksi vähimmille veljille ja sisarille. (Piispa Kaarlo Kalliala Kitinojan kyläkirkon juhlajumalanpalveluksessa 25.11.2012)

Outi Rantala

Jussi Juurakko sanoo, että jouluna junassa tunnelma on leppoisa.

Junassa joulunpyhinä

Konduktööri Jussi Juurakko tietää, että vaikka joulun aikana ruuhkasta huolimatta ihmiset ovat hyvällä tuulella.

– Junassa on leppoisa, jouluinen tunnelma.

Kun matkustajia on paljon, konduktööri saa pitää kiirettä, että ehtii matkan aikana tarkistaa kaikkien matkaliput. Joulunpyhinä työmatkustajat puuttuvat junista.

– Matkatavaraa on ihmisillä yleensä tavallista enemmän. Opiskelijat ovat palaamassa kotiseudulleen viettämään joululomaa. Matkustajat ovat enimmäkseen joko menossa perheensä tai sukulaistensa luo joulunviettoon tai sitten saatetaan olla perheen kesken matkalla pohjoisen hiihtokeskuksiin.

– Joulunvietto hiihtokeskuksissa on varmasti jonkin verran lisääntynyt. Monet pitävät siitä, että omia jouluvalmisteluja ei tarvita ja perheet saavat mennä valmiiseen pöytään.

Juurakko on työskennellyt Valtion Rautateillä 35 vuotta, joista viimeiset yksitoista vuotta konduktöörinä. Tuona aikana tietotekniikka on eniten muuttanut konduktöörin työnkuvaa. Myös entistä tarkempien toimintaohjeiden noudattaminen on olennainen osa työtä. Erilaiset säännöt junaliikenteessä voivat joskus matkustajia ihmetyttää, mutta kaikessa toiminnassa turvallisuus on etusijalla.

– Esimerkiksi junan ovet sulkeutuvat sähköisesti vähän ennen kuin juna lähtee liikkeelle. Ovia ei saa enää tämän jälkeen avattua ennen kuin seuraavalla asemalla. Myöhässä junalle juokseva matkustaja saattaakin ihmetellä, miksei pääse asemalla seisovaan junaan sisälle.

Tänä vuonna aatto on maanantai, joten ruuhkaisimmaksi Jussi Juurakko veikkaa joulua edeltävää perjantaita.

Viimeinen juna lähtee Helsingistä aattoaamuna kello 10, joten näin konduktöörit ehtivät illaksi kotiin. Junaliikenne käynnistyy hiljalleen joulupäivänä puolenpäivän aikaan.

Yksin veturissa

Jos konduktööri viettää työvuoronsa junan ihmisvilinässä, niin veturinkuljettaja on junassa yksin. Veturinkuljettaja Pertti Kaukolalla on tiedossa jouluksi töitä. Hän on 30-vuotisen työuransa aikana saanut viettää useimmat joulut melkein kokonaan kotona. Usein työ on ollut varallaoloa. Jos kalustoa on rikkoutunut välille, on pitänyt lähteä kiireesti töihin.

Veturin yksinäisyydessä Kaukolan ajatukset kulkeutuvat jouluvalmisteluihin ja jouluun muutenkin. Asemilla hän tapaa kollegoja ja näkee myös matkustajia. Ennen junan lähtöä menee usein tunti muihin töihin, sillä sekä konduktöörin että veturinkuljettajan työtehtäviin kuuluu myös vaunujen hakeminen ja liittäminen yhteen.

– Matkustajat ovat ehkä vielä aatonaattona ja aattona kiireisiä, voivat olla kireitäkin, mutta joulupäivänä ja tapaninpäivänä tunnelma on leppoinen.

Kaukola vetää työpaikan vapaa-ajan toimikuntaa, jolla on Seinäjoen veturitallin kahvihuoneessa myytävänä pientä korvausta vastaan syötävää. Varoilla toimikunta järjestää henkilökunnalle reissuja, retkiä ja muita aktiviteetteja useita kertoja vuodessa.

Outi Rantala

Veturinkuljettaja Pertti Kaukola on jouluna töissä.

– Jouluksi kahvihuone koristellaan ja nurkkaan pystytetään joulukuusi. Aion viedä sinne pari joulukinkkuakin. Muualta tulevat työkaveritkin tapaavat poiketa kahvihuoneessa syömässä. Ei tarvitse mennä muualle ruokailemaan, kun sieltä löytyy kunnon ruokaa.

Veturinkuljettajan työ on epäsäännöllistä kolmivuorotyötä. Lyhimmillään työvuoro kestää 6–7 tuntia.

– Pisin aika töihin lähtemisen ja kotiin palaamisen välillä on ollut 24 tuntia. Kolme kertaa viikossa yövyn jossain muualla kuin omassa sängyssä.

Pertti Kaukola saa tietää tulevan joulun työvuoronsa, kun palaa lomalta pari päivää ennen joulua. Uran ensimmäisten 17 vuoden aikana oli tavallista vasta edellispäivänä saada tietää seuraavan päivän työvuoro. Nyt työvuorolistat tehdään kolmeksi viikoksi kerrallaan. Työvuorosuunnittelijat tekevät jouluaaton vuorot niin, että kuljettajat vaihtavat tarvittaessa ”linjalla” junia keskenään ja näin pääsevät kotiin jouluksi.

Outi Rantala

Lakeuden Risti

SEINÄJOEN SEURAKUNNAN TIEDOTUSLEHTI JOKAISEEN KOTIIN

Seinäjoen alueseurakunta
Ala-Kuljunkatu 1 A
60100 Seinäjoki

Puhelinvaihde
(06) 418 4111
vastaa klo 9–15 (ma-pe)
www.seinajoenseurakunta.fi

Nurmon kappeliseurakunta
Nurmontie 3
60550 Nurmo
puh. (06) 418 4371
www.seinajoenseurakunta.fi

Peräseinäjoen kappeliseurakunta
Kirkkotie 2
61100 Peräseinäjoki
puh. (06) 418 4411
www.seinajoenseurakunta.fi

Ylistaron kappeliseurakunta
Markinsalontie 2 b
61400 Ylistaro
Puh. (06) 418 4200
www.seinajoenseurakunta.fi

Julkaisija:
Seinäjoen seurakunta

Päätoimittaja:
Jouko Ikola

Toimitussihteeri:
Leena Hautala

Toimitusneuvosto:
Jouko Ikola
Leena Hautala
Minna Ylimäki-Hemminki
Jukka Tuppurainen
Markku Ylinen

Ilmoitusmyynti:
Kotimaa-yhtiöt
Pirjo Teva
puh. 020 754 2284,
040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

Ilmoitushinta:
1,40 € / pmm + alv 23 %

Kustantaja,
taitto ja kuvankäsittely:
Kustannus-Osakeyhtiö
Kotimaa

Tilaushinta: 10 € / vuosi
Tilaukset:
seinajoki.seurakunta@evl.fi
tai (06) 418 4111

Jakeluvalitukset: Postin palvelunumeroon 0200 71 000

Seuraava lehti ilmestyy:
keskiviikkona 6.2.2013

Kannen kuva: Maria ja Joosef (Pauliina Viertola ja Saku Riihimäki) Seinäjoen alueseurakunnan joulukuvaelmassa Betlehemin yö joulukuussa 2011. Kuvaaja: Leena Hautala

Alttarilla

Kun syötte itsenne kylläisiksi, kiittäkää Herraa, Jumalaanne, siitä hyvästä maasta, jonka hän on teille antanut. 5. Moos. 8: 10

Pyhä kuva

Virren viemää

584:1
Siunaa ja varjele meitä,
Korkein, kädelläs.
Kaitse ain kansamme teitä
vyöttäen voimalla meitä
heikkoja edessäs.
Sulta on kaikki suuruus,
henki sun hengestäs.

Itsenäisyyspäivänä 1930 Kansallisteatterissa vietettyyn juhlaan Uuno Kailas (1901–1933) kirjoitti kolmiosaisen runosarjan "Isänmaan päivä", jonka osa on "Suomalainen rukous".

Sävellyksenä "Suomalainen rukous" sai jylhän taustan: Vuonna 1938 Yleisradio pyysi Taneli Kuusistoa (1905–1988) säveltämään "Suomalaisen rukouksen" isänmaallisaiheista kuulokuvaa varten. Se ei Kuusistoa suuremmin inspiroinut. Seuraavana syksynä häntä muistutettiin asiasta, jolla oli jo kiire. Kantaesitys oli radiossa, mutta tunnetuksi sen teki pääkaupungin seurakuntien järjestämä isänmaallinen suurjuhla Messuhallissa 25.11.1939. "Suomalaisen rukouksen" esittivät silloin Helsingin yhtyneet suomalaiset kirkkokuorot Kuusiston itsensä johtamina. Viisi päivää myöhemmin alkoi talvisota. Kailaan runossa on kolme säkeistöä, Kuusiston kuorolaulussa kaksi. Toisen säkeistön hän jätti pois, koska sen rakenne poikkeaa muista. Kun virsikirjakomitea otti mukaan myös toisen säkeistön, sitä jouduttiin muokkaamaan. Muokkauksesta huolehti Niilo Rauhala, joka lisäsi säkeen "toivoa rohkaisemalla". Virsikirjan säkeistö poikkeaa Kailaan alkuperäistekstistä, mistä kirjalliset piirit närkästyivät. Kailaan runon runkona on Herran siunaus. Virteen sisältyy nyt myös siunauksen keskimmäinen pyyntö: Valista meille kasvosi.

SANA

Kuninkaasi tulee kunniassa

"Jumala, Herra Sebaot, auta meidät ennallemme,
anna meidän nähdä kasvojesi valo,
niin me pelastumme."

Kirkkovuosi tekee adventinaikana merkillisiä mutkia. Kun muu elämänmeno kulkee kiihtyvällä vauhdilla kohti joulua, kirkkovuodessa käännetäänkin katse kauas eteenpäin, aikojen loppuun. Toisena adventtisunnuntaina mietitään, kuinka Jeesus saapuu aikojen lopussa kunniassaan, kaiken vallan haltijana.

Tulevan sunnuntain tekstit julistavat meille voimallisesti, että maailman tulevaisuus on Jumalan, Luojamme käsissä. Entisen maailman hajotessa ja murtuessa uusi on jo syntymässä. Huomenna voi olla jo näkyvissä sellaisia toivon merkkejä, joita kukaan ei osaa tänään vielä odottaa.

Viimeisten vuosikymmenten historia kertoo paitsi epätoivoisista tapahtumista, myös uudesta toivosta. Kokonaiset kansakunnat ovat vapautuneet orjuuden kahleista. Ihmiskunta voi nähdä oman tulevaisuutensa yhteisenä: elämämme liittyy lähellä olevien kanssakulkijoittemme ja kaukaisten lähimmäistemme elämään. Näyttää toki siltä, että samalla uhkakuvat kasvavat ja ovat osaltaan kasvottomia ja näkymättömiä. Mutta niitäkin on uskallettava katsoa avoimesti ja peittelemättä.

Me emme tiedä, milloin ja miten Ihmisen Poika tulee – mutta Hän tulee, niin kuin sanassa luvataan. Ja Hän varoittaa tekemästä pitkälle meneviä arvauksia ja veikkauksia.

Keskeistä on se, että me emme odota maailmanloppua, vaan rakkauden, toivon ja oikeudenmukaisuuden lopullista läpimurtoa. Täyttäköön siis rauhan Jumala meidän sisimpämme rohkeudella ja voimalla, kun odotamme elämän pieniä ja suuria käännekohtia ja elämän ja kuoleman rajapinnan lopullista murtumista.

"Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
lankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen"

Miia Juusola-Vänskä
kappalainen, Nurmon kappeliseurakunta

PÄÄKIRJOITUS

Seinäjoella 5.12.2012

Jouko Ikola
Nurmon kappeliseurakunnan johtava kappalainen

Uskonto, kirkko ja taide saman pöydän äärellä

Sanan kirkossa tulemme harvoin ajatelleeksi kuinka vahvasti myös taiteen eri ilmaisumuodot ovat läsnä kristillisen sanoman ilmaisijana, syventäjänä ja kriittisenä haastajana. Lähestyvän joulunkin aikana älyyn vetoavaa selittämistä paremmin sydäntä voivat puhutella joulun virret ja laulut tai seimen ympärille kokoontuneet paimenet, tietäjät, eläimet ja pyhän perheen jäsenet.

Kirkon piirissä taiteen eri muotoihin on suhtauduttu joskus hyvinkin nuivasti. Vain selvästi ja yksiselitteisesti kristillistä sanomaa palveleva taide on saanut synninpäästön. Huonoimmillaan tuloksena on ollut kiiltokuvamaista, epäaidon ja keinotekoisen tuntuista musiikkia, kuvataidetta ja kirjallisuutta.

Aidosti ja rehellisesti omista lähtökohdistaan ponnistava taide on kirkolle ja uskonnolle tärkeä kumppani. Taide enimmäkseen kyselee, pohtii ja haastaa, uskonnolta moni odottaa vastauksia. Itse kuitenkin puhuisin hedelmällisestä vuorovaikutuksesta, jossa molemmat voivat haastaa toisiaan. Oma luterilainen perintömme voi esimerkiksi nostaa karhean ristin liian säröttömän, pelkkää harmoniaa palvovan estetiikan vastapainoksi. Yhteinen haaste on aidon ihmisyyden polku.

Taide on kirkolle ja uskonnolle tärkeä kumppani

Kirjailija Torsti Lehtinen on todennut osuvasti taiteen ja uskonnon jännitteisestä suhteesta: "Uskonto virtaa verenä taiteen suonissa. Taideteos on aina tekijänsä uskontunnustus." Keskustelut ja yhteydet monien taiteilijoiden kanssa ovat saaneet minut vakuuttuneeksi siitä, että useimmat heistä eivät päästä itseään yhtään helpommalla perimmäisissä kysymyksissä kuin vaikkapa teologit painiessaan Jumalansa kanssa. Tämän taistelun ääniä on syytä kuunnella. Moni kirkon uskoon sitoutunut runoilija on silti kokenut lähes sietämättömänä jännitteen, joka vallitsee taiteen vapauden ja uskon sitoutumisen vaatimuksissa. Ristimme on meillä kaikilla.

Ps. Tehtäväni Lakeuden Ristin päätoimittajana päättyvät. Tuppuraisen Jukka jatkaa. Kiitos yhteistyöstä ja palautteesta.

KIRKONMÄELTÄ

Vastauksien lapsi

"Keneltä sai tähden tuo katse pienokaisen? Kuka poisti synkeyden yöstä paimenten? Kuka solmi kruunun nyt sinun hiuksillesi? Viisaat kuka johti luokse rakkaan lapseni?" Näillä kysymyksillä alkaa Carola Häggkvistin sanoittama joululaulu Taivas sylissäni.

Tuon laulun alku on täynnä nuoren Maria-äidin kysymyksiä vastasyntyneen lapsen äärellä. Paljon siinä on niitä kysymyksiä, joita maailman kaikki äidit mielessään kyselevät vastasyntynyttä lastaan katsellessa, mutta myös niitä Marian erityisiä kysymyksiä tämän erityisen lapsen seimen äärellä.

Tässä seimen lapsessa voi jokainen huomata jotakin kaikista muista rakkaista lapsista poikkeavaa. Hänestä on annettu ilmoitus etukäteen, hänen syntymänsä näkyy tähtitaivaalla, paimenet saapuvat tervehtimään ja itämaan viisaat miehet saapuvat kunnioitustaan osoittamaan. Yhä tänäkin jouluna tämä lapsi on erityisen juhlan kohteena. Mikä on tämän lapsen elämän tarkoitus?

Vastaus annetaan Jeesuksen opetuksen, elämän, kuoleman ja ylösnousemuksen kautta. Siinä kaikessa toteutuu jouluevankeliumin lupaus, kun meille ilmoitetaan tämän päivänä syntyneestä Vapahtajasta, joka on Kristus Herra. Vastaus annetaan myös joulupäivän kirjetekstissä 1. Joh 4.9. "Siinä Jumalan rakkaus ilmestyi meidän keskuuteemme, että hän lähetti ainoan Poikansa maailmaan, antamaan meille elämän."

Tämä lapsi tuo Jumalan rakkauden ihmisyyden tasolle. Tämä lapsi tuo toivon ja ilon.

"Täällä kaikkiin päiviin tuo ilo taivaallinen, lempeyttä, rakkautta silmiin ihmisten."

Siunattua Vapahtajan syntymäjuhlaa!

Jukka Salo
kirkkoherra

Mitä seurakunta ja seurakunnan jäsenyys sinulle merkitsevät?

Seurakunta mukana elämänvaiheissa

Jäsenyys on toinen Seinäjoen seurakunnan painopisteistä vuonna 2012. Lakeuden Ristilehdessä seurakuntalaiset kertovat, mitä jäsenyys heille merkitsee.

Leena Kosola:

Ammattilaulajana seurakunnan jäsenyys peilautuu minulle vahvasti ensinnäkin musiikin kautta. Vuosien varrella olen saanut esittää paljon upeaa kirkkomusiikkia myös kotiseurakuntani lukuisissa tilaisuuksissa, ja koen sen tärkeänä osana omaa jäsenyyttäni seurakunnassa. Täyttäessäni pyöreitä vuosia tuntui silloinkin luontevimmalta viettää päivä konsertin merkeissä Lakeuden Ristissä. Elokuun tumma taivas jyrisi ja salamoi, ja urkuparvella yhdessä Maria Väinölän kanssa annoimme musiikin virrata!

Seurakunta on muutenkin ollut mukana monissa oman perheeni elämänvaiheissa, ja niitä nousee mieleeni useita. Molemmat lapseni on kastettu Lakeuden Ristin kappelissa, ja niin seurakunnan päiväkerhot kuin lasten yhteiset syntymäpäiväjuhlat ovat tulleet tutuiksi. Koskettavana tilaisuutena on mieleeni jäänyt lasten siunaaminen koulutielle, ja parhaimpiin kesämuistoihin kuuluu ilman muuta seurakunnan perhetyön järjestämä upea bussimatka Pariisin Disneylandiin. Molemmat lapseni on myös konfirmoitu kotikirkossaan Lakeuden Ristissä. Kun olin toipumassa tähänastisen elämäni raskaimmista vastoinkäymisistä, toin sydän täynnä rukousta lapseni siunattaviksi ehtoollisalttarille. Isäni tuhkat on kätketty Törnävän hautausmaan uurnalehtoon, ja tänäkin jouluna sytytän kynttilän muistomuurin äärellä.

Tänään ajatukset kuitenkin rientävät jo uuteen vuoteen: helmikuussa nuori suloinen morsian astelee sulhasensa kanssa Törnävän kirkon alttarille – urkuparvelta soi silloin Bach.

Eija Muurimäki:

Minulle yhteiskristillisyys on tärkeää. Olen kuitenkin Seinäjoen seurakunnan jäsen, koska Lakeuden Ristissä kuulin sinä sanaa, joka avasi sydämeni uskon tielle. Minun on helppo mieltää seurakunta Kristus-ruumiiksi, jonka päänä on Jeesus itse. Saan olla kasvamassa seurakunnan jäsenenä pienryhmissä, rukousyhteydessä ja juhlapäivinä messussa. Saan olla myös rakentamassa seurakuntaa rukoillen henkilöstön ja seurakuntalaisten puolesta. Pienet avustustehtävät, lähetystyön tukeminen ja Israelin siunaaminen ovat minulle luontaisia tehtäviä.

Perheessämme on vietetty rippijuhlasuman jälkeen häitä ja ikävä kyllä myös hautajaisia. Olemme saaneet iloita kahdeksan lapsenlapsen kastejuhlista. Isovanhempina meillä on etuoikeus kertoa lapsille, kuinka Jeesus rakastaa lapsia sekä lukea mielenkiintoisia kertomuksia lasten Raamatusta ja rukoilla heidän puolestaan. Olen kiitollinen myös seurakunnan lapsi- ja perhetyöstä, joka tukee kotien ja päivähoidonkin kristillistä kasvatusta.

Vapaalla

Ilman koiraa ei osaa olla

Lastenohjaaja Marja Iivari Ylistarosta on ollut koiraharrastaja pian parikymmentä vuotta. Ensimmäinen oma koira oli sekarotuinen, mutta sen jälkeen koirat ovat olleet ”paperikoiria”, saksan paimenkoiria. Se on Marjan mielestä ainoa oikea rotu.

– Isä oli poliisi, ja meillä oli hoidossa valtion poliisikoira. Kai se tykästyminen tähän rotuun juontaa sieltä.

Nyt Marjalla on kaksi ”sakemannia”, 9-vuotias äiti Atsa ja sen pian 3-vuotias tytär Kara.

Nuoremman koiran kanssa Marja Iivari on käynyt näyttelyissäkin, mutta enemmän häntä kiinnostaa tottelevaisuuskoulutus ja syksyllä alkanut agility. Hän käy Kyrönmaan Koiraharrastajien koulutustilaisuuksissa.

– Saksanpaimenkoira on rotu, joka oppii – hyvät ja huonot asiat – ja sitä on mukava kouluttaa. Tarkkana on oltava. Jos jostakin lipsuu, pitää taas tehdä töitä pahan tavan pois opettamiseen.

Marja Iivari asuu maalla, ja koirat viettävät häkissä päivät keväästä syksyyn. Töiden jälkeen häkki avataan ja koirat saavat juosta vapaina. Joskus jompikumpi lähtee ajamaan jänistä, mutta Marja on oppinut odottamaan rauhassa koiraa takaisin. Lenkittämässä Marja saattaa koiriaan käydä Seinäjoen keskustassa, niin että koirat oppivat autoihin ja muihin ihmisiin.

Molemmat koirat ovat narttuja. Marja sanoo, että uroskoira voi olla vahvempi, narttu taas ”tinttaasempi”, siinä näkyy sukupuolen hormonitoiminta.

– Koirien kanssa on lähdettävä liikkeelle, ei saa jäädä sohvalle makaamaan. Ja kun ei enää ole pieniä lapsia, koirat vähän korvaavat heitä, vaikka mitään sylikoiria näin isot otukset eivät ole. Ilman koiraa en osaa olla, vaikka jouduttuani lopettamaan edellisen koiran vannoin, etten ikinä enää koiraa ota.

Marja Iivari tekee Ylistaron kappeliseurakunnassa työtä lastenohjaajana, ja kertoo, että koiraharrastus voi tulla joskus esiin huomaamatta: – Vuoroni oli kerhossa pitää askartelua, ja kun käskin lapsia pöydän ääreen, työkaveri alkoi nauraa, mitä ihmettelin. Hän kysyi, huomasinko, miten käskin lapsia. Olin edelleen ymmällä, kunnes hän kertoi, että vihelsin. Totesin ehkä olleeni liikaa koirien kanssa, sillä kutsun niitä usein viheltämällä. Hulluinta oli, että lapset jättivät leikkinsä ja kokoontuivat kiltisti kaikki pöydän ääreen.

Leena Hautala

Leena Hautala

Marja Iivari ja Atsa, joka ei ole mikään linssilude. Kuvaustilanteeseen koira saatiin istumaan hienosti paikallaan nakin palasella.

Aku Ankka -kirkko

PAPPI PAKISEE

Mikä on masokistin unelma? Kirkolliskokouksessa marraskuun alussa yksi puhuja sanoi sen olevan kirkon nelivuotiskertomus. Jos kirkon väki haluaa ruoskia itseään, kirja tarjoaa hyviä raipan aineksia. Moni käyrä laskee kuin lehmän häntä. Auh Auh ja KÄÄK!

Ajatus yhdistyi kirjaan, jota syksyllä selailin. Sen nimi on Kantapään kautta. Kirja kertoo suomalaisten rohkeista epäonnistumisista. Muistan johdannossa kirjan toimittajien pohtineen Aku Ankkaa. Lapsuudesta mieleen palasi juoni, joka toistuu lähes joka Akussa. Ensin on joku haaste, johon ankka tarttuu. Alkaa seikkailu, jossa Aku möhlii ja syntyy sutta ja sekundaa. Tätä seuraa yleensä raivo, jonka aikana ankan ahdinko syvenee. Sitten apuun tulevat veljenpojat tai joku sattumus tai oivallus. Lopuksi ankat täpärästi pelastuvat. Kirjan kirjoittajat kyselivät, että miksi kerta toisensa jälkeen epäonnistuva Aku Ankka on Suomen luetuin aikakauslehti. Joku epäonnistumisessa vetoaa.

Tiedän, että Akun toimitus on niin laskelmoivaa porukkaa, että Aku ei puhu uskostaan tai seikkaile kirkossa. Usko on liian jännä juttu.

Mitähän tapahtuisi Aku ja kirkko -albumissa? Roope näkisi kirkossa oivan bisnesmahdollisuuden ja haluaisi ostaa vanhat kirkkorakennukset. Hän näkisi niissä aarteen. Aku lähetettäisiin tutkimaan kaikkien vanhojen kirkkojen kellarit. Löytyisi vai pölyä ja luita. Aku tapaisi retkillään heitä, jotka hakevat kirkosta apua. Monen ihmisen ahdinko saisi Akun hakeutumaan diakoniatyöhön vapaaehtoiseksi. Hänessä heräisi kova halu auttaa ja käyttää Roopen rahat kaikkein köyhimpien hyväksi. Roope toteaisi Akun seonneen ja lähtee itse paikalle. Onnen lantti on myös kadonnut ja Roope arvelee vanhan suntion vinkin perusteella sen joutuneen kolehtihaaviin. Niihin kertyy lähinnä kolikoita. Milla Magia lentelee luutineen kirkon torni ympärillä.

Soppa on melkoinen, kunnes seurakunnan partiossa olevat Tupu, Hupu ja Lupu sanovat koko sekoilevalle porukalle, että nyt kotiin! Jättäkää edes seurakunta ahneudeltanne rauhaan. Onnen lantin pojat löytävät varastetusta vaivaisukosta. Kirkkoherra kiittelee veljenpoikia ja antaa kiitokseksi merkinnän rippikouluvihkoon.

Varmasti kirkko olisi voinut toimia aikojen saatossa viisaammin. Jos minä epäonnistun, välitön ajatus on, että arvoni laskee. Tästä ei puhuta. Mitä muutkin ajattelevat? Oikeasti epäonnistumiset pitää tunnustaa ja niistä puhua. Niiden myötä ihmisen ja kirkon arvo ei laske - oikeasti nousee. Jeesuskin taisi opettaa jotakin tästä. Hän puhui armosta ja siitä miten tärkeää on, että ihmisten silmissä epäonnistuneet kelpaavat!

Aku ei muuten koskaan jää sänkyyn masentuneena makaamaan. Hän ei aivan lopullisesti ole vieläkään lyönyt hanskoja tiskiin. Aina alkaa uusi seikkailu, jossa hän oppii jotain tai sitten ei. En kaipaa Akua kirkkoon muuten kuin esimerkkinä tarmokkaasta epäonnistujasta. Aina löytyy uutta virtaa ja tehtävää.

Kirkko on ollut olemassa ennen Akua ja taitaa jäädä Akun jälkeenkin. Yrittämisen raivo ja epäonnistumiset eivät jää tähän. Kirkon oikea pelastaja elää ja kulkee seikkailussa kanssamme! Mahtaa Häntä joskus kompurointini naurattaa ja harmittaa. Ei silti hylkää tai jätä tätä seikkailevaa sakkia. Tähän joukkoon on hyvä kuulua. Se ammentaa armosta. Tämä on yhä ykkösporukka epäonnistumaan. Vielä joskus kirkko onnistuukin. Sitä ei vain voi vielä nähdä.

Markku Orsila
markku.orsila@evl.fi

Koululaiset rakensivat seurakuntalaivan

"Pienet rakentajat me, tiilen tiileen liitämme" – Tuttu lasten virsi kuuluu luokasta, kun koputan ovelle. Opettaja Susanna Töyli toivottaa tervetulleeksi, oppilaat nousevat kohteliaasti seisomaan ja tervehtivät, ja kun kehun oppilaiden komeaa laulua, he vetäisevät laulun uudelleen.

Laulu sopii vierailun teemaan hyvin, sillä Alaviitalan koulun oppilaat osallistuivat Peräseinäjoen kappeliseurakunnan antamaan tehtävään ja kertoivat, millainen on unelmien kirkko. Piirustusten lisäksi koko koulun 49 oppilaan ja 7 eskarilaisen yhteinen tuotos oli seurakuntalaiva, johon eskarilaiset ja kaksi alinta luokkaa tekivät vettä, Susanna Töylin 3.–4. luokat nuket ja 5.–6. luokat teki laivan.

– Kun laiva ja sen hahmot saatiin valmiiksi, lapset eivät malttaneet poistua sen viereltä, kertoo Susanna Töyli.

Koulunjohtaja Arto Rundgren sanoo seurakuntatalon eteisessä esillä olevasta kirkkolaivasta tulleen paljon palautetta ja kehuja.

Leena Hautala

Alaviitalan koulun oppilaat tekivät seurakuntalaivan ja piirsivät unelmiensa kirkosta piirustuksia, Töitä tekivät myös Toivolanrannan ja Kihniän koulujen oppilaat. Työt ovat esillä jouluun saakka.

Leena Hautala

Opettajan Susanna Töylin luokka Alaviitalan koulussa: Takarivissä vasemmalta Tuukka Puska, Tino Kosonen, Samuli Mäki-Mantila, Teemu Toivonen, Jemina Uurinmäki, Mikko Perälä, eturivissä vasemmalta: Maija Tanila, Viivi Mylläri, Riikka Lepistö, Tuomas Lepistö, Topi Pihlajaniemi

Tyyppien teko hauskinta

Seurakuntalaivan hahmojen eli lasten mukaan "tyyppien" teko oli projektissa hauskinta. Materiaalina käytettiin rautalankaa, kangasta, matonkudetta, vanua ja sukkahousuja. Nukkeja tehtiin viikon ajan tosi ahkerasti.

Susanna Töyli kertoo idean tulleen pyöräretkellä Turun saaristossa viime kesänä.

– Siellä on joka kirkossa kirkkovene, ja ajattelimme Tiina-open kanssa, että meillekin pitää saada oma kirkkolaiva, kertoo hän.

Oppilaat tietävät hyvin, mitä juhlia kappeliseurakunnassa on vuoden aikana vietetty. Suurin osa on ollut seurakunnan päiväkerhossa, ja kirkko on heille tuttu koulun mukana tehdyiltä käynneiltä. "Pappitöistä" eli piirustuksista oppilaat olivat innostuneita.

Seurakuntatalolla esillä olleisiin "Unelmieni kirkko" -piirustuksiin saatiin aiheet siten, että ensin listattiin paperilapuille kirkkoon liittyviä asioita ja henkilöitä ja ne yhdistettiin. Yhdessä piirustuksessa suntio korjaa kirkonkelloja, toisessa taas pappi kirkontornia. Lapset ovat hyvin selvillä mm. siitä, mitä suntio kirkossa tekee.

Kun lapsilta kysyy, millainen se unelmien kirkko olisi, tulee vastauksia: - Siellä saisi eväitä. – Siellä saisi tanssia. Ja kun vähän lapsia johdatellaan, todetaan myös, että siellä ollaan iloisia. – Mutta lauleta unelmien kirkossa ei!

Opettaja Susanna Töyli iloitsee seurakunnan kanssa tehtävästä yhteistyöstä, josta hänen mukaansa on hyötyä molemmille.

Leena Hautala

Henkilöstöuutisia

Uusia työntekijöitä on valittu ja viransijaisia tullut seurakuntaan töihin useita.

Peräseinäjoen kappeliseurakunnan diakoniatyöntekijäksi on kappelineuvosto valinnut diakoni Tarja Niemen.

Etelä-Pohjanmaan perheasiain neuvottelukeskuksen johtokunta on valinnut perheneuvojan virkaan sosiaalipsykologi YTM, psykoterapeutti Leena Peltolan Lapualta 1.1.2013 lähtien. Hakijoita oli yhteensä 22.

Vs. kappalainen Marjo Niskanen jäi marraskuun lopulla hoitovapaalle.

Peräseinäjoen kappeliseurakunnan kiinteistönhoitajana ja vahtimestarina toimineen Martti Leikaksen jäädessä vuodenvaihteessa eläkkeelle, uutena työntekijänä aloittaa Kari Saarinen. Eläkkeelle jäävät vuoden vaihteessa myös lastenohjaajat Raili Rajamäki ja Seija Seppälä. Heidän tilalleen on valittu Terhi Katila ja Anu Toivonen.

Alueseurakunnan vt. johtavana kappalaisena toimii Mauri Pitkäranta, kunnes uusi johtava kappalainen on valittu.

Seinäjoen seurakunnan palkkakirjanpitäjäksi on valittu Mari Rintamäki Ilmajoelta.

Marraskuun alussa alueseurakunnassa aloitti kolme vastavihittyä pappia viransijaisina. Riikka Saarno toimii III kappalaisen sijaisena huhtikuun loppuun, Tarja Takala-Luostarinen saman ajan IV kappalaisen sijaisena ja Johanna Haapamäki seurakuntapastorin sijaisena helmikuuhun.

Anna Saaristo siirtyi joulukuun alussa sairaalapastorin sijaiseksi, ja hänen tilallaan alueseurakunnassa tekee työtä Petra Kuivala ensi vuoden marraskuuhun.

Johanna Ojalan saatua kutsun tuomiokapitulin hiippakuntakanttoriksi, sijaisuutta hoitaa Tapio Lempola 9.6.2014 asti.

Seinäjoki paras Yhteisvastuussa

Seinäjoki oli taas paras Yhteisvastuukeräyksessä suurten, yli 20 000 jäsenen seurakuntien joukossa.

Seinäjoella kerättiin tämän vuoden keräyksessä kaikkiaan 106 608,74 €, mikä on jäsentä kohti 2,08 €. Myös kokonaissumma on Suomen suurin, seuraavaksi suurin oli Jyväskylässä, 74 924 €.

Seinäjoen hyvä tulos perustuu perinteiseen, vapaaehtoisten hoitamaan listakeräykseen ja muuhun talkootyöhön.

Ensi vuoden keräys alkaa helmikuun alussa, ja jo nyt ovat valmistelut käynnissä. Vapaaehtoisia tarvitaan, ja kerääjäksi tai muuhun talkootyöhön voi ilmoittautua oman alueen diakoniatyöntekijöille.

Marja Konimäki

Peräseinäjoen kirkko täyttyi tuomiosunnuntaina 25.11. seurakuntalaisista, jotka tulivat katsomaan Kotikirkko keskellä kylää –kirkkonäytelmää. Näytelmän kirjoittaja Ossi Viita (keskellä) ja ohjaaja Eija-Irmeli Lahti saivat kirkkorasat. Niitä ovat ojentamassa Päivi Mäki-Reini ja Markku Ylinen.

Leena Hautala

Kitinojan kirkossa juhlittiin sunnuntaina 25.11. 60-vuotiasta kirkkoa. Juhlajumalanpalvelus alkoi ristisaatolla, jossa mukana litrugina toiminut johtava kappalainen Jukka Tuppurainen ja saarnannut piispa Kaarlo Kalliala. Kirkko täyttyi vielä päiväjuhlassakin.

Kauneimmat joululaulut 40 vuotta

Kauneimmat joululaulut kajahtavat kirkoissa tänä jouluna 40. kerran. Suomen suurimmasta ja seurakuntien suosituimmasta musiikkitapahtumasta on tullut jouluperinne, joka kerää vuosittain miljoona suomalaista kirkkoihin laulamaan.

Lähes jokainen seurakunta järjestää vähintään yhden Kauneimmat Joululaulut -tilaisuuden. Viime vuonna Kauneimmat Joululaulut kaikuivat ainakin 2700 tilaisuudessa.

Kauneimpia Joululauluja kokoontuvat laulamaan myös ulkosuomalaiset eri puolilla maailmaa, ja vihkoja lähetettiin noin 20 maahaan.

Osallistumalla Kauneimmat joululaulut -tilaisuuteen saa hyvän mielen itselleen, mutta samalla voi tehdä hyvää myös kaukaiselle lähimmäiselle. Laulutilaisuuksissa kerätään kolehti Lähetysseuran ulkomaisen työn tukemiseksi, tänä vuonna erityisesti Aasian lasten lukutaidon edistämiseksi. Viime vuonna Kauneimmat Joululaulut -tilaisuuksissa kerätyt kolehdit sekä valtakunnallinen joulukeräys tuottivat yhteensä yli miljoona euroa.

40 vuodessa Kauneimmat joululaulut -yhteislaulutapahtuma on kasvanut seurakuntien suosituimmasta musiikkitilaisuudesta valtakunnallisesti koko kansaa joulun alla kirkkoihin kokoavaksi suomalaiseksi jouluperinteeksi. Kauneimmat joululaulut vahvistaa yhteislauluperinnettä, joka on osa suomalaista kulttuuria ja seurakuntaelämää. Yhteislaulutilaisuudet vahvistavat myös joulun kristillistä sanomaa suomalaisessa kulttuurissa ja tarjoavat sisältöä joulun odotuksen hektiseen aikaan.

Kauneimmat joululaulut -kampanjassa on jo useamman vuoden tarjottu ihmisille mahdollisuutta äänestää kauneinta joululauluaan ja näin vaikuttaa seuraavan joulun Kauneimmat Joululaulut -vihon sisältöön. Vuoden 2011 kauneimmaksi joululauluksi äänestettiin Kassu Halosen säveltämä ja Vexi Salmen sanoittama "Sydämeeni joulun teen". Äänestykseen osallistui lähes 3 000 suomalaista ja kaikkien osallistuneiden kesken arvottiin 5 kappaletta Maailman kauneimmat joululaulut" -levyä.

Joulun 2011 top 3 olivat: 1. Sydämeeni joulun teen, 2. Varpunen jouluaamuna, 3. Sylvian joululaulu

Jouluna 2012 lauluja voi taas äänestää ja vaikuttaa näin seuraavan vuoden Kauneimmat Joululaulut -vihon sisältöön. Äänestykseen voi osallistua osoitteessa www.kauneimmatjoululaulut.fi

Kaikki Seinäjoen seurakunnan Kauneimmat joululaulut –yhteislaulutilaisuudet Kotiseurakunta-liitteessä sivulla 2.

Kirkon saavutettavuusohjelma valmistui

Jokaisella oltava mahdollisuus seurakuntayhteyteen

Kuurojen lähetyksen teemaviikonloppuun Nurmon Lankariin kokoontui marraskuussa kolmisenkymmentä kuuroa eri puolilta Suomea.

Lähetysseuran Tansanian tasauslähetti Elisa Rajala kertoi lähetystyöstä ja Terttu Riihimaan opastuksella askarreltiin villalampaita. Osallistujat kävivät vilkkaasti keskustelua viittoen.

– Vertaisryhmätapaamiset ovat kuuroille tarpeellisia, totesi Seinäjoella asuva Helena Viitala, joka kuuroutui lapsena. Äänistä hänellä ei ole enää minkäänlaisia muistikuvia.

– Synnyin kuulevana, mutta 4–5 vuoden iässä kuuloni alkoi huonontua ja jo 12-vuotiaana oli aivan kuuro, hän kertoo. Myös Helenan sisko kuuroutui, mutta vasta 18-vuotiaana. Vanhemmat olivat kuulevia. Elämäänsä kuurona hän on tottunut, eikä osaisi ajatellakaan, mitä elämä olisi kuulevana.

– En muista ääniä. Siitä on niin pitkä aika, hän toteaa ja myöntää, että joskus harmittaa, kun ei tiedä, mitä muut puhuvat.

– Jotain ymmärrän huulia seuraamalla, mutta onhan se tylsää, kun ei kuule. Muistan kuinka lapsena minut laitettiin pyhäkouluun muiden lasten tavoin. Siellä minä kävin, vaikka en kuullut mitään, hän kertoo tulkkina toimivan Inkeri Vyyryläisen välityksellä.

Helena Viitala pääsee osallistumaan niihin seurakunnan tilaisuuksiin, joissa on viittomakielen tulkkaus järjestetty.

– Osallistun kuurojen lähetyspiiriin ja muihin seurakunnan tilaisuuksiin aina, kun tulkkaus on järjestetty. Olisi kiva, että seurakunnan työntekijät osaisivat edes vähän viittomakieltä, kun se on niin helppoa, hän viittoo nauraen.

Kirkon ovet avoinna kaikille

Diakonissa Tanja Salon mukaan Seinäjoen alueseurakunnassa on otettu huomioon kuurojen lisäksi maahanmuuttajat, kehitysvammaiset, muistisairaat ja näkövammaiset.

– Kirkon ovet halutaan pitää avoinna kaikille, hän sanoo.

Tanja Salon työalueena ovat kuurot, huonokuuloiset, kehitysvammaiset ja maahanmuuttajat. Aikuisille kuuroille alueseurakunta järjestää toimintaa säännöllisesti.

– Kuortaneella järjestetään kaksi kertaa vuodessa viittomakielelle tulkatut messut, joissa on mukana kuurojen pappi Marja Saukkonen. Lähetyspiiri on kerran kuukaudessa eri paikkakunnilla ja joka kesä kuurojen leiri Honkiniemessä. Ne ovat hyviä mahdollisuuksia tavata muita kuuroja. On tärkeää, että kuuroille tarjotaan palveluja heidän omalla äidinkielellään, viittomakielellä. Kuurot voivat myös itse tilata tulkin messuihin ja näin osallistuminen on mahdollista useammin, kertoo Tanja Salo.

– Näkövammaiset kutsutaan vuosittain omaan kirkkopyhään, leiripäivään, ehtoollishetkiin ja jouluiseen juhlaan. Pyrimme siihen, että näkövammaisten olisi mahdollisuus saada ehtoollista halutessaan penkkiin jaettuna, kertoo diakoniatyöntekijä Seija Saari, joka vastaa alueseurakunnan näkövammaistyöstä.

Esteet poistettava

Kirkossa on julkistettu juuri Saavutettavuusohjelma, jota on ollut tekemässä joukko alan asiantuntijoita. Yksi heistä on kuurojen leirilläkin vieraillut kuurojen työn työalasihteeri Riitta Kuusi kirkkohallituksesta. Hän on pappi, joka osaa viittomakieltä.

– Kirkon saavutettavuusohjelmalla on tarkoitus vaikuttaa ennen kaikkea asenteisiin, hän korostaa.

Kirkon saavutettavuusohjelma perustuu kristilliseen ihmiskäsitykseen. Se nousee evankeliumista eli kirkon sanomasta. Vain kaikille avoin kirkko on uskottava Kristuksen kirkko. Siksi kirkon täytyy jatkuvasti tehdä työtä, että saavutettavuus ja esteettömyys kirkossa parantuvat.

– Liikkumisen, näkemisen, kuulemisen ja ymmärtämisen esteet on poistettava. On hyviä miettiä, mitä esteitä seurakunnassa on, sanoo Riitta Kuusi ja rohkaisee erityisryhmien jäseniä esittämään toiveitaan työntekijöille.

Minna Ylimäki-Hemminki

Minna Ylimäki-Hemminki

Kuurojen leirillä olivat Tanja Salo (vas.), Anna Rautiainen, Inkeri Vyyryläinen ja edessä vasemmalla Helena Viitala ja Riitta Kuusi. Kuuroja heistä ovat Anna ja Helena. Inkeri Vyyryläinen työskentelee kuurojen lähetyksessä.

Levossa ja hiljaisuudessa

Sydämen seimi

Seimi
Siinä makaa lapsi. Jumala.
Jumala pukeutuu pieneen ja vähäiseen hahmoon.

Ihmetellään.
Kätketään sydämeen. Tutkistellaan sydämissämme.
Sydämeni. Minun sisimpäni. Sieluni.
Tule asumaan minunkin sydämeeni!
Tule, Herra, Jeesus!
Silloin saisin sieluni silmin katsella ja sydämelläni kuulla.

Katsellaan.
Näetkö: Halpa, köyhä seimi. Elukoiden ruokakaukalo.
Jumala voi avata ihmisen silmät aavistelemaan,
sielun silmin katsellen näkemään: Taivaan kuninkaan synnyinsija!

Odotetaan.
Valmistaudutaan. Vauhti hidastuu. On aikaa kasvulle.
Aikaa lapsen omille oivalluksille. Aikaa aikuisen syventyä.
Kuka seimessä makaa?

Siis katselen vain seimeen ja pieneen lapseen siinä.
Jumalan salaisuudet avautuvat ajallaan, kun maltan odottaa.
Jos elämä on kiinni tekemisestä, armolle ei ole tilaa.
Jos elämäni on lapsen kaltainen ja
maltan olla vain — kuin lapsi.
Saan armon.

Marjatta Nuutinen-Koittola

Hiljaisuuden toimintaa

Hiljaisuuden lähteellä
klo 17–18 Lakeuden Ristin toimituskappelissa.
Ke 12.12. rukoushetki ja virikepuhe, Marjatta Nuutinen-Koittola: "Sydämen seimi".
Ke 23.1. rukoushetki ja virikepuhe, Jouko Ikola: "Viipyminen ja hiljaisuus virsien äärellä".
Ke 6.2. ehtoollinen ja raamattumeditaatio, Helena Turja.

Arkiretriitti
13.–20.1.2013 päivittäinen hiljentyminen Raamatun sanan valossa. Arkiretriitti on tapa viettää ohjattu retriitti keskellä arkielämää. Ma 14.1. klo 17 yhteinen aloitus. Jokaiselle osanottajalle sovitaan ohjaajien kanssa henkilökohtainen päivittäinen aika. Ohjaajina pastori Meri Tirronniemi ja TT Anja Ghiselli. Arkiretriittiin otetaan 12 osallistujaa. Viikon hinta 25 €. Ilm. viim. 20.12., puh 418 4230.

Hiljaisuuden messu
Lakeuden Ristissä su 20.1.2013 klo 10, musiikista vastaavat hiippakuntakanttori Aija-Leena Ranta ja Harmonisen laulun ryhmä Tampereelta.

Hiljaisuuden retriitti
8.–10.3.2013 psalmilauluretriitti Haapaniemen hiippakuntakartanossa Kuortaneella. Psalmilaulua ohjaa musiikkipedagogi Hilkka-Liisa Vuori, hiljaisuuteen johdattaa pastori Helena Turja. Retriitin hinta 175 € (Seinäjoen seurakuntalaisilta 130 €). Ilm. viim. 25.2.: lapua.tuomiokapituli@evl.fi / Leena Hirvelä, puh. 020 763 0923.

www.seinajoenseurakunta.fi/hiljaisuuden-retriitit

Hyvä paikka

Leena Hautala

Maija-Liisa Pulkkisen työalana on ollut lapsi- ja perhetyö ja lastenohjaajat virkkasivat torkkupeiton läksiäislahjaksi. Sen alle mahtuu Pekkakin lämmittelemään.

Yhteensä yli 70 vuotta työkokemusta Seinäjoen seurakunnassa lähtee eläkkeelle vuodenvaihteessa. Kappalaiset Maija-Liisa ja Pekka Pulkkinen ovat tehneet työtä rinta rinnan, ja siirtyvät ”oloneuvoksiksi”, Maija-Liisa 1.1. ja Pekka 1.3. Molemmat kuitenkin lomailevat jo nyt.

– Seurakunta on ollut hyvä työnantaja, työyhteisö on ollut mukava ja seurakuntalaiset samoin, sanoo Pekka Pulkkinen, ja Maija-Liisa myöntää niin olevan.

Maija-Liisa tosin teki 1990-luvun vaihteessa muutaman vuoden pistäytymisen opettajan työhön, mutta palasi takaisin seurakuntaan. Hän lähti lehtorin virasta, mutta vihittiin paluunsa jälkeen papiksi, kun naisten pappisvirka avautui vuonna 1988.

Nuoresta yhdessä

Kun Pulkkisilta kysyy, miten kauan he ovat olleet yhdessä, Maija-Liisa vastaa ”lapsesta”, mutta Pekka korjaa ”nuoresta”. Lapsuutensa ja nuoruutensa he viettivät Seinäjoella ja aloittivat 16-vuotiaina seurustelun, pääsivät samana keväänä ylioppilaaksi, menivät naimisiin 1970 ja opiskelivat teologisessa tiedekunnassa ja valmistuivatkin samaan aikaan.

– Siihen aikaan naisteologeille oli vähän työmahdollisuuksia. Emme uskoneet, että molemmille löytyisi työ samasta seurakunnasta, kertoo Maija-Liisa. Hän opetti uskontoa Peräseinäjoella muutaman kuukauden, mutta tuli sitten valituksi Seinäjoella vapautuneeseen seurakuntalehtorin virkaan. Seurakuntalehtori teki papin töitä seurakunnassa kuitenkin ilman oikeutta hoitaa toimituksia eli kasteita, vihkimisiä ja hautaan siunaamisia.

Seinäjoen seurakunnan työssä Maija-Liisa aloitti 1974, Pekka vuonna 1976.

Rikasta työtä

Pulkkiset ovat samaa mieltä siitä, mitkä ovat papin työn parhaita puolia: Ihmisten kohtaaminen, ihmisten rinnalla kulkeminen hetken matkaa iloissa ja suruissa. Samaan liittyvät myös työn huonot puolet: Päivän aikana joutuu siirtymään ilosta suruun tai päinvastoin, ja se vaatii oman asennoitumisensa.

Papit ja kanttorit kuuluvat kirkon työntekijöistä niihin ryhmiin, joilla ei varsinaista työaikaa ole. Samat ryhmät tulivat viimeisimpinä 5-päiväisen työviikon piiriin. Vapaa viikonloppu on kerran kuukaudessa.

– Emme olisi pystyneet tekemään papin työtä, elleivät molempien vanhemmat olisi auttaneet lasten hoitamisessa. He lupasivat olla tukena, ja heidän apunsa oli korvaamatonta, kun olimme työssä iltaisin ja viikonloppuisin, kiittää Maija-Liisa.

Nyt Pulkkiset ovat tukena omille lapsilleen. Isovanhempia tarvitaan lastenhoitoapuna. Lapset asuvat eri puolilla maata, Vaasassa, Akaassa, Espoossa ja Helsingissä.

Kodit avoinna

Maija-Liisa Pulkkinen iloitsee siitä, että seurakuntalaisten kodit ovat papeille avoinna. Toimituskeskusteluja käydään kodeissa, ja pappeja kutsutaan koteihin sielunhoitokeskusteluihin tai ehtoollista antamaan.

Pappien oma koti sen sijaan on rauhoittunut. Aikaisemmin papeilla ei ollut seurakuntakeskuksessa omia työhuoneita, jotka tulivat vasta Kirkonkranniin siirtymisen jälkeen. Nyt varaukset toimituksiin ja muihin töihin hoidetaan virastosta, eivätkä seurakuntalaiset soita kotiin. Työtä tehdään kuitenkin jossakin määrin edelleen myös kotona.

Kun työaikaa ei ole, työ seuraa mukana koko ajan. Pappi on pappi kaupan kassajonossakin, jossa seurakuntalaiset tulevat puhumaan.

Yhtäkkiä eläkkeelle

Pekka Pulkkinen on toiminut Tapio Luoman lähdöstä saakka alueseurakunnan johtavan kappalaisen viransijaisena ja sanoo työmääränsä lisääntyneen viimeisen vuoden aikana merkittävästi. Eläkkeelle jääminen tuli yllättäen. Kun työtoverit alkoivat kysellä poisjääntipäivää, hän vasta itsekin havahtui, miten nopeasti aika on kulunut.

Maija-Liisa sanoo, että mitään aamukampaa tai muuta vastaavaa ei ole ollut, eikä päiviä eläkkeelle jäämiseen ole laskettu: - Ehkä sillä on halunnut suojata itseään niin, että tekee töitä loppuun saakka täysillä.

Maija-Liisa ja Pekka Pulkkinen sanovat, että eläkepäiviksi ei ole mitään suuria suunnitelmia tyyliin ”sitten kun olemme eläkkeellä”. He haluavat totutella rauhassa oloneuvoksen päiviin, katsoa rauhassa, mitä elämä tuo eteen.

– Hyvillä mielin ja kiitollisina lähdemme eläkkeelle. Vaikka suunnitelmia ei ole tehty, on vähän puhuttu matkustelemisesta, ja totta kai lasten perheet ovat tärkeitä, sanovat Maija-Liisa ja Pekka Pulkkinen.

He toivottavat seuraajilleen jaksamista, positiivista, valoisaa ja kuuntelevaa otetta niin työtovereihin, alaisiin kuin seurakuntalaisiinkin päin.

– Tärkeää on tehdä työnsä mahdollisimman hyvin ja luottaa siihen, että kutsuja pitää kutsumastaan huolen, sanoo Maija-Liisa Pulkkinen.

Leena Hautala

Sukupolvien pidettävä kirkosta huolta

– Kun Ylistaron kirkko korjattiin 1990-luvun alussa, totesimme, että meidän sukupolvemme on hoitanut oman osuutensa. Joka sukupolven on pidettävä kirkosta huolta, sanoo Seinäjoen seurakunnan talouspäällikkö Esa Perttu.

Pertun suvussa on kirkkoväärtejä ja aktiivisia seurakuntaihmisiä monessa sukupolvessa. Esan isä oli seurakunnan taloudenhoitaja, ja hän itse hoiti isänsä jälkeen Ylistaron talouspäällikön virkaa 24 vuotta seurakuntaliitokseen saakka.

Kirkon pihassa kasvanut

Ylistaron ”Komia kirkko” täyttää tänä vuonna 160 vuotta. Esa Perttu sanoo kasvaneensa kirkon pihassa, ja pikkupoika kolunneensa kirkon ullakkoa myöten. Kirkko näkyy hänen kotinsa ikkunaan.

– Tuota Komian kirkon nimen alkuperää eivät historiakirjat kerro. Ehkä se on syntynyt siitä, että kirkko on niin suuri ja on rakennettu korkealle mäelle – ja on komea ja näkyy kauas.

Esa Perttu kertoo, että silloin tällöin tulee esille arveluita, että piirustukset eivät ole Ylistaroon tarkoitetut, tai että piirustukset ovat kyynärämitoilla (autonomian aikaan Suomessa käytettiin venäläiseen kyynärään eli arsinaan perustuvaa pituusmittajärjestelmää, arsina on 71,12 cm), mutta rakennus tehty metrimitoilla. Kumpikaan arvelu ei pidä paikkaansa, vaan seurakunnan arkistosta löytyvät piirustukset, joissa lukee selkeästi Ylistaron kirkko – tosin ruotsiksi.

Miksi sitten Ylistaroon tehtiin niin suuri kirkko? Sisään mahtuu noin 2 500 henkilö, ja se on Suomen kolmanneksi suurin.

– 1800-luvullahan oli pakko osallistua jumalanpalveluksiin, koska siellä luettiin viralliset kuulutuksen jne. Kunnallislaitosta ei vielä ollut. Ylistaron edelliseen kirkkoon mahtui vain 250 henkeä, eli vain noin kymmenesosa pitäjän väestä. Haluttiin, että kirkkoon mahtuvat kaikki seurakuntalaiset, kertoo Esa Perttu.

Viime vuosikymmeninä kirkko ei kovin montaa kertaa ole ollut tupaten täynnä, Esa Pertun muistikuvan mukaan kolmasti. Lattiataso riittää väelle tavallisina pyhinä, vaikka Ylistarossa ahkeria kirkossakävijöitä ollaankin.

Leena Hautala

Esa Pertun rakas harrastus on teatteri ja näytteleminen. Hän oli mukana Peräseinäjoen kirkkonäytelmässä ja esitti rovasti Nikolai Honkalaa.

Kirkkoa on korjattu vuosien mittaan, ja 1990-luvun alussa tehtiin mittava korjaustyö. Nyt odottavat 1952 rakennetut urut peruskorjausta, ja kirkon lämmitysjärjestelmänkin muuttamista öljyltä jotakin muuta energiaa käyttäväksi on pohdinnan alla. Muuten kirkko on kunnossa, eri sukupolvet ovat pitäneet siitä hyvää huolta.

Eläkkeelle keväällä

Esa Perttu siirtyi seurakuntaliitoksen jälkeen Ylistaron talouspäällikön virasta koko seurakunnan talouspäälliköksi ja sanoo olevansa iloinen, että sai kokea viimeisinä virkavuosinaan jotakin uutta.

Asiat ovat tietysti samoja kuin ennenkin, mittakaava on toinen ja työtovereita enemmän. Pienessä seurakunnassa talousasioista huolehtii yksi henkilö, asioita voidaan hoitaa joustavammin, ja niitä on paljon vähemmän. Suuressa yksikössä säännöt on oltava tarkemmat, työ on kiireistä ja sitä on paljon.

Maaliskuussa Esa Perttu jää pitkälle lomalle, ja heinäkuussa hän siirtyy eläkkeelle. Kodin ikkunasta näkyy edelleenkin Komia kirkko.

Leena Hautala

Joskus eksyy sivuraiteelle

– Joskus aineistoa järjestäessäni eksyn sivuraiteelle, myöntää Seinäjoen seurakunnan arkistoa järjestävä Alma Tuiskula. Se tarkoittaa sitä, että johonkin kiinnostavaan asiaan uppoutuu pitempään.

Historiaa opiskellut ja siitä innostunut Alma sanoo arkistojen olevan kiehtovia. Niiden avulla pääsee historian kanssa tekemisiin, saa selville henkilön tai organisaation muistia. Hänen mukaansa on mielenkiintoista päästä katsomaan, mitä on tapahtunut, nähdä syyt ja seuraukset, miten menneistä ajoista on päästy tähän päivään. Myös historian suurten tapahtumien heijastuminen paikallistasolle on kiinnostavaa.

Leena Hautala

Seinäjoen seurakunnan arkistoa järjestävä Alma Tuiskula on innostunut historiasta.

– Saattaa olla mielikuva, että arkistonhoitaja tonkii kuivia, pölyisiä papereita hämähäkinseittien peittämänä, mutta ei se niin ole, naurahtaa Alma Tuiskula.

Hän on huhtikuusta asti laittanut Seinäjoen seurakunnan arkistoja lakien ja asetusten mukaiseen kuntoon. Yli 100 vuotta vanhaa materiaalia siiretään Vaasan maakunta-arkistoon säilytettäväksi.

– Maakunta-arkistossa ovat isommat ja optimaaliset säilytystilat. Siellä materiaali palvelee myös tutkijoita. Seurakuntien materiaali on maakunta-arkistossa vain säilytettävänä, ja niistä tehdään talletussopimus. Ne ovat siellä ikään kuin pankissa.

Nykyisten kappeliseurakuntien omat arkistot päättyvät yhdistymisvuoteen, ja siitä alkaen arkisto on yhteinen Seinäjoen seurakunnan arkisto.

– Joka paikassa on oma erityislaatuisuutensa, ja arkistoissa on hyvinkin vanhaa aineistoa.

Alma Tuiskula sanoo esiin tulleen paljon mielenkiintoista: Kaikkien vanhimmat asiakirjat ovat jääneet mieleen; Nurmon arkistossa saapuneet kuulutukset, monet vanhat piirustukset ja suunnitelmat jne.

– On kiehtovaa nähdä muistomerkkikilpailujen ehdotukset ja mikä niistä on toteutettu.

Mitä meidän ajastamme jää jälkipolville? Alma Tuiskula korostaa, että arkistokelpoinen paperituloste pitäisi olla niin asiakirjoista kuin valokuvistakin. Jos käytetään sähköistä arkistointia, tiedot pitäisi olla muunnettavissa uusiin tietojärjestelmiin.

Kaikkea ei tarvitse säilyttää pysyvästi. Alma Tuiskula sanoo, että arkistosta on syytä myös papereita hävittää, kun niiden säilytysaika päättyy. Siinä on kuitenkin oltava tarkkana.

Leena Hautala

Piispa Aarre Kuukauppi Seinäjoella

Inkerin kirkon piispa Aarre Kuukauppi vierailee Seinäjoella ja Ilmajoella loppiaisena 6.1.

Kello 10 hän saarnaa messussa Lakeuden Ristissä. Messun jälkeen on seurakuntakeskuksessa lounas Inkeri-työn hyväksi sekä sen jälkeen lähetysjuhla.

Illalla klo 18 Ilmajoen seurakuntakeskuksessa lauletaan ”joululaulut vielä kerran” perinteen mukaan. Vierailevana puhujana on piispa Aarre Kuukauppi.

Käytännön papin työtä harjoittelemassa

Seinäjoen seurakunnassa on vuosittain teologiharjoittelijoita Helsingin yliopistosta. Harjoittelijat ovat seurakunnassa kuukauden ja osallistuvat ohjaajansa kanssa mahdollisimman monipuolisesti seurakuntatyöhön. Näin saadaan tuntumaa siihen, mitä papin työ käytännössä on. Monelle harjoittelujakso seurakunnassa antaa rohkeutta anoa pappisvihkimystä.

Tänä syksynä Ylistarossa on harjoittelijana ollut Pia Ruotsala. Hän on monelle ylistarolaiselle jo ennestään tuttu, sillä Pia on koulutukseltaan nuorisotyönohjaaja ja ollut virassa Kauhavalla. Ruotsalan perheeseen kuuluvat aviomies, muusikko Tero ja kaksi tytärtä. Ruotsalat ovat toimineet lähetystyössä Jordaniassa 2003–2007 ja Virossa vuodesta 2009. Virossa Ruotsaloiden työ on keskittynyt Tuomasmessujen kehittämiseen Tallinnassa Jaanin kirkossa. Syksyn kirjamessuilla julkaistiin Pia Ruotsalan toimittama kirja Tallinnan Tuomaat, joka kertoo Suomen Lähetysseuran työstä Virossa. Pia opiskelee teologiaa tähtäimenään työ perheiden parissa.

– Harjoittelu on antanut vahvistusta ammatti-identiteetille ja tarjonnut hienon mahdollisuuden sukeltaa tuttuun, perinteiseen eteläpohjalaiseen seurakuntaelämään Viron vuosien jälkeen, sanoo Pia miettiessään harjoittelukuukauden antia.

Maailmalla muiden kirkkojen elämää nähneenä Pia osaa arvostaa Suomen kirkon työtä ja osaavia työntekijöitä. Samoin yhteistyö seurakunnan ja koulujen välillä on tärkeä mahdollisuus. Etelä-Pohjanmaalla elävä seuraperinne on valtava rikkaus.

– Kotimaassa usein sokeudutaan sille, miten hyvin asian ovat. Viron kirkossa on yli 50 seurakuntaa ilman omaa pappia, eikä maallikoille ole yhtä paljon toimintamahdollisuuksia kuin esim. Ylistarossa, missä on ollut ilo seurata vapaaehtoistyötä. Ylistarossa olen kokenut positiivisena sen, että myös papit osallistuvat aktiivisesti uskontokasvatukseen, koska vain kristillistä kasvatusta tarjoamalla varmistetaan kirkon tulevaisuus, pohtii Pia.

Vuoden 2013 alusta Pia aloittaa Viron kirkon kirkkohallituksessa perhetyön koordinaattorina. Työhön kuuluu myös luoda virolainen perheneuvontamalli, joka on täysin uusi työmuoto Viron kirkossa. Harjoittelujakso tarjosi mahdollisuuden tutustua perheneuvontaan Seinäjoella.

– On upeaa, että kirkko kohtaa ihmiset erilaisissa elämäntilanteissa ja tuo toivon synkimpäänkin pimeyteen. Ihailin harjoitteluviikon aikana tätä toimintamuotoa ja sen osaavia ammattilaisia, joiden tukea ja verkostoja hyödynnän myös Virossa. Haluan kiittää kaikkia kohtaamiani työntekijöitä ja seurakuntalaisia, joilta olen saanut paljon matkaevästä. Muistakaa lähetystyötä rukouksissanne, muistuttaa Pia harjoittelukuukauden lopussa.

Jukka Tuppurainen

Pia Ruotsala

Kuusiäänestys joulu-markkinoilla

Kauneimmin tai persoonallisimmin koristettuja joulukuusia on taas esillä Seinäjoki Areenan joulumarkkinoilla 15.-16.12. Kauneinta kuusta voi äänestää 1 eurolla, ja tuotto menee lähetystyölle.

Kuuset ovat esillä A-sisäänkäynnin läheisellä käytävällä, ja siellä on myös tänä vuonna maksuton lapsiparkki Ystävän tuvan vapaaehtoisten hoitamana tilassa 70 B.

Lauantaina ja sunnuntaina iltapäivällä on mahdollisuus kuulla seurakunnan musiikkiryhmien esityksiä kello 12 alkaen. Esiintymässä ovat mm. Tiernapaapat.

Viime vuoden joulumarkkinoilla äänestäjien mielestä kaunein oli Ylistaron lapsi- ja perhetyön koristelema kuusi. Kuvassa Elisa Taijala, Tanja Nortunen, Anne Lehtonen, Kaisa Yli-Karhu ja Marja Iivari.

Kutoisitko villasukkia?

Lähetyssopella tarvitaan villasukkia. Kutoisitko yhdet tai useammat sukat lähetystyön hyväksi?

Voit kutoa sukat omista langoistasi tai niin halutessasi hakea Lähetyssopelta langat ja lahjoittaa työn ja valmiit sukat myyntiin.

Kova tarve on naisten, miesten sekä lasten sukista joissa on kairaa myös jalkapöydän päällä, niin että sukka istuu hyvin jalkaan. Naisten ”pitsisukat” ovat myös haluttuja.

Lapasiakin voit kutoa.

Nalle-langasta kudotut sukat ovat mukavan pehmoisia ja ohuita, värillä ei ole väriä.

Sukista saatu tuotto menee aluseseurakunnan nimikkolähettien ja nimikkokohteiden työhön.

Tervetuloa piipahtamaan Matti Visannin kujalla Lähetyssopella. Lähetyssoppi on avoinna arkisin klo 10 - 17, myyjinä palvelevat vapaaehtoiset seurakuntalaiset.

Perheuutisia

Hautaan siunattu

Seinäjoen alueseurakunnasta: Raili Maria Viimavirta 80 v, Mirja Helena Alanko 57 v, Bertta Raakel Kontunen 91v, Eila Susanna Salo 84 v, Veikko Matti Jaskari 81 v, Martti Salomon Salomaa 61 v, Kari Pekka Mattila 52 v, Mirja Raakel Saari 89 v, Suoma Susanna Salli 87 v, Lauri Mikael Ala-Aho 85 v, Pentti Manner 81 v, Liisa Lehto 83 v, Asta Kyllikki Jossfolk 95 v, Matti Koivusalo 84 v, Matti Jaakko Takala 72 v, Sinikka Anneli Ojaniemi 69 v, Tarja Helena Sinkkonen 61 v, Harri Tapani Laakso 51 v, Mauno Salomoni Huhta 84 v, Erkki Johannes Alanko 82 v, Aleksi Armas Kujala 82 v, Matti Herman Kajanus 71 v, Olli Heikki Juhani Kotkaniemi 68 v, Soile Pirjo Senja Syrjälä 59v, Mari Norrbackan ja Tommi Pollarin tyttövauva, Mirjam Martta Maria Salli 98 v, Raili Onerva Huumo 82 v.

Nurmon kappeliseurakunnasta: Elmi Sofia Eliisabet Ala-Holma 83 v, Martti Johan Henrik Mäki-Teppo 80 v, Antti Veikko Hautamäki 67 v, Pentti Olavi Nisula 61 v, Anne Kristiina Jaskari 45 v, Henni Susanna Jöllö 85 v, Elli Tellervo Kultti 87 v, Heino Herman Keskinen 76 v, Esko Olavi Mettomäki 66 v, Raili Maria Rasku 81 v, Matti Herman Kajanus 71 v.

Peräseinäjoen kappeliseurakunnasta: Ellen Nuutinen 86 v, Katri Sofia Riihimäki 91 v, Erkki Edvard Rintamäki 75 v, Vieno Susanna Hietala 99 v, Leo Johannes Malinen 68 v, Valde Iisakki Kohtamäki 91 v.

Ylistaron kappeliseurakunnasta: Terttu Alma Liisa Liljamo 76 v, Kaarina Eliisa Kangas-Rautio 82 v, Erkki Juhani Niemi 92 v, Pentti Jaakko Iisakki Mäenpää 77 v.

Vihitty

Seinäjoen alueseurakunnasta: Sami Jaakko Johannes Kangasmaa ja Mira Marika Koskela, Martti Sameli Latva-Kurikka ja Anna-Elina Siikaluoma, Jussi-Pekka Ruohomäki ja Benita Mäkinen, Kari Jaakko Punkari ja Maria Elisa Saksi.

Nurmon kappeliseurakunnasta: Timo Juhani Toivola ja Katri Irmeli Komsi.

Kastettu

Seinäjoen alueseurakunnasta: Viljami Eemi Johannes Antila, Justiina Kielo Vadelma Jouppila, Tyyni Olga Vilmiina Mäkinen, Jeremias Ilkka Antero Ojala, Veeti Juhani Niemistö, Eemeli Vilho Juhani Yrjänäinen, Anni Emilia Hakoniemi, Jaakko Juhani Perämäki, Juho Heikki Vuoluterä, Tuomas Eino Juhani Wuorijärvi, Samuel Oliver Alapoikela, Lydia Isabella Kaski, Milo Konsta Oliver Kujanpää, Vania Emmi Angelica Kuusento, Laura Sofia ja Linnea Aurora Latva-Kurikka, Oliver Vilho Aleks Marjakoski, Neela Maria Matilda Rintamäki, Urho Kustaa Saari, Pihla Jussintytär Rasku, Hilma Martta Heleena Huhtamäki, Otso Pessi Ilmari Laitinen, Hertta Toini Josefiina Metsomäki, Elias Patrik Niemi, Matti Oskari Paalijärvi, Jonne Elmeri Johannes Pihlaja, Riiko Asser Viljami Riihiluoma, Lauri Eetu Severi Syrjälä, Helli Tuulia Takala, Emmi Miisa Anniina Rinta-Keturi, Miisa Tuulikki Hänninen, Nikke Markus Lähdesmäki, Valtteri Eelis Mikanpoika Ojalammi, Sara Josefiina Rantamäki, Nina Eleonora Saranpää, Otto Elmeri Tikkakoski, Kalle Hermanni Viitasaari, Emmi Tuulikki Kuoppala, Eliah William Finnegan Burke, Niklas Noel Konstantin Loukola, Enni Tinja Elliina Länkimäki, Mila Aino Hannele Pihlajamäki, Mikael Matias Porkka, Lukas Onni Eemil Rantanen, Malla Orvokki Saarikoski, Pihla Edla Elina Sadinmaa, Meimi Helene Syri, Roope Oiva Elmeri Martin, Roope Elvis Kalevi Tulisalo, Eino Vilho Eetvartti Viitala, Alex Oskari Haapanen, Emilia Maria Eveliina Linna, Frida-Maria Katariina Perttu, Aku Juho Elias Takaluoma.

Nurmon kappeliseurakunnasta: Veikka Otava Rahnasto, Aleksi Petri Veikko Huvila, Tommi Ossi Julius Keskinen, Tytti Maija Ahopelto, Aksel Toivo Matias Kurhela, Venla Maria Alexsandra Luoma, Melina Angervo Pakanen, Emmi Helmi Sofia Hankaniemi, Mila Sofia Klasila, Tuomas Juho Antero Saarimaa, Vilho Eemeli Huhtamäki, Viljami Tapani Jaakko Pihlaja, Helmi Silja Maria Oja, Oona Maria Aliisa Perälä, Oona Maria Aliisa Perälä, Lauri Mikael Hytty, Lauri Eero Ilmari Laasala, Sofia Katariina Virta, Heikki Olli Johannes Karjalainen, Enni Aino Anniina Rantala, Anton Vilho Matti Virtala, Iida Sofia Toivola, Eliel Edvin Augustus Juppo.

Peräseinäjoen kappeliseurakunnasta: Senja Saara Sofia Siirilä, Toni Petteri Aukusti Alanen, Iida Tuuliina Ågren, Oiva Lauri Karinpoika Pihlaja, Kaisa Katariina Apaja

Ylistaron kappeliseurakunnasta: Waltteri Waldemar Luokkamäki, Aino Maria Tuulikki Säkkinen, Nuutti Iisakki Rämäkkö, Oona Karoliina Keskinen, Nea Ellen Mononen, Hilda Aino Emilia Saari.

Terveisiä teologisesta

Nimeni on Janna Renko ja olen 21-vuotias teologian opiskelija Helsingistä. Olen kotoisin Seinäjoelta ja olen vetänyt tyttö- ja poikakerhoa Seinäjoen seurakunnassa n. viisi vuotta ja ollut monet kerrat isosena ja vanhana rippikoululeireillä.

Opiskelen nyt toista vuotta teologiaa ja halusin kirjoittaa terveiseni siitä, millaista teologisessa opiskelu on, ja mitä uusia asioita sekä kokemuksia on tullut vastaan.

Teologisessa opiskelu haastaa oman uskon. Oma uskoni joutui haasteelle jo ensimmäisessä jaksossa filosofiaa opiskellessa. Pääni meni sekaisin siitä, olenko olemassa vai en ja minun täytyi tehdä paluu juurilleni ja kysyä minua oppineimmilta ihmisiltä.

Toisen haasteen sain Raamatun tutkimusta opiskellessani, sillä se on opiskelijoiden keskuudessa tunnettu ”epähengellisimpänä” aineena. Sain kuulla uutta tutkimusta Raamatusta, enkä itse ollut läheskään kaikesta samaa mieltä. Opiskelu oli toki mielenkiintoista, mutta samalla turhauttavaa, kun Raamatun tutkimuksen yleisin lause on: ”Mutta tämäkään ei pidä paikkaansa Raamatussa, vaan…”

Teologiaa opiskellessa täytyy ymmärtää se tosiasia, että nykypäivän teologian tutkimus on tiedettä, eikä silloin teologisen tiedekunnan opetus pyri olemaan eikä oikeastaan saa olla hengellistä. Silti moni kysyy professoreilta, että uskovatko he Jumalaan. Vastaus on yleisimmin kiertelevä ja kaarteleva, mutta lopulta he myöntävät uskovansa.

Jos siis lähtee opiskelemaan teologiaa, täytyy pitää minun mielestäni kaksi asiaa mielessä: Ensimmäisenä se, että teologisessa ei opeteta hengellisiä asioita, vaan tiedettä ja toiseksi omalla uskolla kannattaa olla luja pohja ja tietoa uskonasioista, ennen kuin lähtee teologian opintoihin. Nämä kaksi asiaa mielessä pitäen on itselle paljon helpompaa opiskella, sillä näillä selviää niistä ensimmäisistä uskonkriiseistä, mitä varmasti jokaiselle teologille on jossain vaiheessa tullut.

En voi toki sanoa teologisen olevan pelkästään uskolle haasteellista. Olen itse käynyt kursseja, joilla oma uskoni on suorastaan vahvistunut. Yksi näistä on ollut lapualaisen yliopistolehtorin Pauli Annalan luentosarja dogmatiikaneli oppien syntymisen historiasta. Luennoilla käytiin varhaisten kristittyjen aikaisten konsiilien päätöksiä läpi ja sitä, miten kristinuskon opit ovat muodostuneet.

Annalan ihanan leppoisa ja humoristinen tapa luennoida piristivät päiviäni suunnattomasti! Tämän lisäksi on monia muitakin positiivisia asioita teologisessa opiskelusta. Olen itse oppinut selvittämään itselleni epäselviä asioita, syventänyt Raamatun tuntemustani hurjasti ja nöyrtynyt erilaisissa tilanteissa ja asioissa.

Hyvä esimerkki nöyrtymisestä on se, kun olin opiskelemassa puheviestintää, joka on kaikille ensimmäisen vuoden opiskelijoille pakollinen. Itse innostuin pitämään puheen siitä, kuinka ihmisten tulisi kasvaa uskossa opetuslapseuden avulla.

Seuraavalla kerralla eräs opiskelijatoverini puhui siitä, millaisia hänen kutsumansa ”villasukkakristityt” ovat. Hän sanoi, etteivät kaikki välttämättä halua kasvaa uskossa tai olla aktiivisia seurakuntalaisia, sillä heille riittää kirkossa käynti tai omakohtainen hartauden harjoitus. Tämä puheenvuoro sai minut nöyrtymään ja toteamaan sen, että me kaikki olemme Jumalan silmissä aivan yhtä arvokkaita, halusimmepa sitten innokkaasti kasvaa ja kehittyä uskossa tai emme. Siitä lähtien olen halunnut pitää tätä sanomaa yllä ja tuonut sen esiin keskusteluissa. Kaikki teologit ovat aivan samalla tasolla, kuin tavalliset ihmiset ja aivan yhtä rakkaita ja tärkeitä Jumalalle.

Olen toista vuotta opiskellessani kokemuksia rikkaampi kuin kuvittelin ennen Helsinkiin lähtöä. Teologisessa opiskelu on ollut mielenkiintoisempaa kuin odotin ja olen varma, että tämä vain paranee opintojeni edetessä.

Siunausta kaikille ja hyvää adventin aikaa!

Mikael Tammilehto

Janna Renko
janrenko@mappi.helsinki.fi

Ensi vuoden kummijoukkueeksi voi hakea

Poikien ja tyttöjen liikuntaa tuetaan Seinäjoen alueseurakunnassa ja joka vuosi valitaan kummijoukkue.

Toiminnalla on pitkät perinteet, sillä ensimmäinen kummijoukkue valittiin jo vuonna 1988. Silloin toiminta oli uutta, ja harvinaista se on nykyäänkin Suomen seurakunnissa.

Kummijoukkueen paikka vuodeksi 2013 on nyt haettavana. Seinäjoen seurakunta haluaa jatkaa liikunnan tukemista. Tuki joukkueelle on sekä henkistä ja toiminnallista. Taloudellinen tuki liittyy toimintaan, esim. toimitilojen käyttö joukkueen ja vanhempien tilaisuuksiin, leiri Honkiniemessä ynnä muuta. Yhteistyö muotoutuu kummijoukkueen toiveiden mukaan. Kummijoukkueeksi toivotaan 12–14-vuotiaiden joukkuetta.

Kummijoukkueeksi haetaan vapaamuotoisella anomuksella, johon toivotaan kuvausta joukkueesta ja yhteystiedot henkilöistä, jotka hoitavat joukkueen asioita.

Hakemus toimitetaan seurakunnan taloustoimistoon, Seinäjoen alueseurakunta / Varhaisnuorisotyö, Ala-Kuljun katu 1 A, 60100 Seinäjoki, viimeistään 18.1.2013. Kuoreen maininta ”Kummijoukkue 2013”.

Tarkempaa tietoa toiminnasta antaa Matti Pihlaja, puh. 040 508 3802 tai matti.pihlaja@evl.fi.

Ystäväperheitä tarvitaan

Seinäjoen ammattikorkeakoulun kansainvälisille tutkintoopiskelijoille etsitään edelleen ystäväperheitä, joiden luona opiskelijat voivat joskus vierailla, joiden kanssa opiskelijat voivat oppia suomalaisesta kulttuurista ja kielestä.

Opiskelemassa on joukko opiskelijoita, jotka mielellään kertovat omasta kulttuuristaan, jotka haluavat tutustua suomalaisiin ja tämän alueen paikkoihin.

Tänä vuonna Seamkissa aloitti opintojaan suuri ryhmä mm. vietnamilaisia opiskelijoita. Monelle uudelle opiskelijalle on jo löytynytkin suomalainen ystävä tai ystäväperhe, mutta vielä on moni ilman.

Siis tervetuloa ystäväperheiden joukkoon! Toimintaan voi tulla tutustumaan Ystäväperheiltaan, joka järjestetään 11.12. kello 18 Cafe Kismuksessa Kalevankadulla. Toimintaan voi ilmoittautua mukaan vaikkapa sähköpostitse Aila Orsilalle (aila.orsila@seamk.fi) tai Seamkin kv-toimistoon (kv-toimisto@seamk.fi).

Kotimaa-lehti on lahja, jonka voi avata usein.

Tilaa Kotimaa 4 kk 25€ (norm. 44 €)

Anna lahjaksi lukemisen iloa – joka torstai.

Juurevaa hengellisyyttä – Kotimaa on kirkon jäsenen pää-äänenkannattaja arjessa ja juhlassa.
Kiinnostavia ilmiöitä – Seurakunnissa tapahtuu koko ajan. Kotimaa kertoo taustat ja seuraukset.
Koskettavia haastatteluja – Jokainen ihminen on Jumalan luoma ihme. Lue lisää Kotimaasta.

Nauti lehdestä, jossa on sisältöä ja luottamusta tulevaisuuteen – tilaa itsellesi tai ystävällesi Kotimaa.

Tilauskortti

Kotimaa maksaa posti-maksun.

☒ **Kyllä kiitos!** Tilaan ☐ **Itselleni** ☐ **Lahjaksi**

Tilaan Kotimaa-lehden määräaikaisena tilauksena **4 kk hintaan 25 €** (norm. 44 €). Tilaus alkaa tammikuun 2013 alusta.

Voit tehdä tilauksen myös:
Puhelimitse: 020 754 2333
Sähköpostilla: tilauspalvelut@kotimaa.fi
Verkosta: www.kotimaa.fi/joulutarjous

TILAAJA/MAKSAJA **LR 6/12**
Nimi
Osoite
Postinumero ja -toimipaikka
Puhelin
Sähköposti
Allekirjoitus (alle 18-vuotiaalta huoltajan allekirjoitus)

SAAJA (jos eri kuin maksaja)
Nimi
Osoite
Postinumero ja -toimipaikka
Puhelin

☐ Minulle saa lähettää tietoa ja tarjouksia sähköpostilla ja tekstiviestillä.

Kotimaa-yhtiöt
Vastauslähetys
Tunnus 5001582
00003 Helsinki

Tilaus päättyy automaattisesti tilausjakson loputtua. Tarjous on voimassa 31.12.2012 saakka ja koskee vain uusia tilaajia Suomessa. Alle 18-vuotiaalla tulee olla huoltajan lupa lehden tilaamiseen. Yhteystietoja voidaan käyttää ja luovuttaa suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti. Vähintään kuukauden ajaksi tilattavien sanoma- ja aikakauslehtien verokanta on 9 % ja Digilehden 23 %. 1.1.2013 lähtien sanoma- ja aikakauslehtien verokanta on 10 % ja Digilehden 24 %.

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2013

ANVIA OYJ
Puskantie 18, 60100 Seinäjoki
Puh. (06) 411 4111
www.anvia.fi

ARKKITEHTI- JA INSINÖÖRITOIMISTO MOTIIVI OY
Koulukatu 48, 60100 Seinäjoki
Puh. (06) 421 5000
www.motiivi.fi

CITY POHJANMAA, ISKELMÄ POHJANMAA, ISKELMÄ TV HARJU & PÖNTINEN

KAIHDINVALMISTAMO MÄENPÄÄ
Herukkaviita 4, 60100 Seinäjoki
Puh. 050 552 7678

KALUSTETALO KALLE PERÄLÄ OY
Rengastie 8,
60120 Seinäjoki
Puh. (06) 414 3500

KOTIMAA-YHTIÖT
Ilmoitusmarkkinointi
www.kotimaa-yhtiot.fi

KRISTILLINEN KIRJA- JA MUSIIKKIPALVELU
Puskantie 14,
60100 Seinäjoki

MATKATOIMISTO MATKALIPPU OY
Kalevankatu 4, 60100 Seinäjoki
Puh. (06) 423 4961, fax (06) 414 7201
matkalippu@netikka.fi

OSUUSKUNTA MAITOSUOMI
Puh. 010 381 147

POHJOIS-SUOMEN SÄHKÖ
Kauppaneliö 12, 60120 Seinäjoki
Puh. (06) 421 9500, fax (06) 421 9555
www.pssahko.fi

PRETAX SEINÄJOKI
Keskuskatu 13, 60100 Seinäjoki
Puh. 020 744 7350
markku.salmenkangas@pretax.net

RADIO DEI POHJANMAA 89,4 MHz
www.radiodei.fi

SACRUM
www.sacrum.fi

SEINÄJOEN ENERGIA OY
Varastotie 5, 60100 Seinäjoki
Puh. 020 760 1400
www.seinajoki.fi/energia

SEINÄJOEN FYSIKAALINEN HOITOLAITOS OY
Kalevankatu 25
Puh. (06) 423 1100

SEINÄJOEN KAUPUNKI - 24 TUNTIA HYVÄÄ ELÄMÄÄ
PL 215, 60101 Seinäjoki
www.seinajoki.fi

SEINÄJOEN RAVIKESKUS/ ETELÄ-POHJANMAAN HEVOSJALOSTUSLIITTO R.Y
www.seinajoenravikeskus.fi

TERVAJOEN KIVIVEISTÄMÖ
66440 Tervajoki
Puh. 06 478 7600
www.tervajoenkiviveistamo.fi

AR-kukka
Ruukintie 5
Patruunan liikekeskus
60100 Seinäjoki
Puh. 4140 860

HAUTAKIVIKAIVERRUS
Veli Sarén
* Hautakivet * Kaiverrukset
* Kultaukset * Entisöinnit ym. alan työt
puh. 06 4121029, 0400 661516
SEINÄJOKI *veli.saren@netikka.fi*

HAUTAKIVIPALVELU
Erkki Nevala
* Hautakivet: Entisöinnit ym. kivialan työt
Puh. 06 412 7980, 0400 269 681
Seinäjoen talousalueella

Alma-Ellan KUKKA
Lämpimät kiitokset asiakkaillemme kuluneesta vuodesta.
Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2013

LAKEUDEN HAMMAS
ERIKOIS-HAMMASTEKNIKKO
ANTTI LAHDENSUO
VALTIONKATU 2, ASEMA-CENTER, SEINÄJOKI
P. 044 530 2281

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
Sami Paasimäki
· uudet kokoproteesit
· korjaukset
· pohjaukset (tiivistykset)
Vapaudentie 62 (Katutaso)
Seinäjoki
Puh. 0400 440 164

HAUTAKIVET
Hautakivisuunnittelija
Raimo Puumala
Mäenpääntie 237 KAUHAVA
Puh. 0400-164554
Kauhavan Kiviveistämö
Velj. Mäki Puh. 06-434 6420
www.hautakivisuunnittelu.fi

KUKKA-LEA
Koskenalantie 5
Terveyskeskuksen ja keskussairaalan vieressä
60220 SEINÄJOKI
puh. (06) **4143 686**
Avoinna ma-pe 9-18
la-su 9-15

ETELÄ POHJANMAAN **keskusoptiikka oy**
KALEVANKATU 5, SEINÄJOKI, P. 414 1545
SEINÄJOEN SILMÄLASIMARKET
SUUPOHJANTIE 45, P. 412 3545

1970
SEINÄJOEN FYSIKAALINEN HOITOLAITOS OY
Kalevankatu 25, Seinäjoki
Puh. (06) 423 1100, Fax (06) 423 2850
Avoinna ma-to 8-20 pe 8-16

SEINÄJOEN HAUTAUSTOIMISTO JA KUKKASITOMO HIRVILAMMI
Vapaudentie 53, 60100 Seinäjoki
P. 06-420 7500, 0400 662 040.
liike@hirvilamminhautaustoimisto.fi
www.hirvilamminhautaustoimisto.fi
Asiantuntevaa hautauspalvelua yli 30 vuoden ajan.
30 vuotta

KENENKÄÄN EI TARVITSE JAKSAA YKSIN!
Keskusteluapua henkilökohtaisesti klo 10 – 18
ja puhelimitse klo 10 – 21, avoinna joka päivä!
Kriisikeskus Mobile
Kauppakatu 1/Järjestötalo, 2. kerros, 60100 SEINÄJOKI
Puh. (06) 416 2860 tai (06) 416 2861
www.kriisikeskussjk.fi

UUDISTA KEITTIÖSI edullisesti ja nopeasti
MITOIN KUIN MITOIN
Ovet, tasot, laatikot - kaikkiin kalusterunkoihin
Runsaat valikoimat. Ilmainen mittatarkastus
0440 806 631
Myös runkoineen uusittuna

Ammattikuvaaja palveluksessasi
Kun haluat yksilöllisen muotokuvan juhlapäiväsi kunniaksi, varaa aika kuvaukseen studiossamme.
FOTO **ALKULA**
Koulukatu 36, 60100 Seinäjoki
Puh. (06) 4147 490

Asianajotoimisto Kirsti Kaatia
Asianajaja, varatuomari Kirsti Kaatia
Kauppakatu 20, Seinäjoki
Puhelin: (06) 417 2401, 050 591 4886

Seinäjoen Kukka- ja Hautauspalvelu
Päivölänkatu 40/CM Päivölän kauppakeskus Seinäjoki
p. 050 358 6079, 044 5235 433. Avoinna joka päivä.
www.seinajoenkukkajahautauspalvelu.com

Huolella hoidettua hautauspalvelua koko maakuntaan.
Hautauspalvelu Moisio
Valtionkatu 2, asemaa vastapäätä
Puh. 0400 567 115
www.hautauspalvelumoisio.fi
Kaikki alan työt; kukat, hautalyhdyt hautakivet ja kunnostukset jne.

Ongelmapuiden kaadot
- vakuutus
- ilmainen kustannusarvio
p. 040 516 6688
Kiviharju

Suomen Pipliaseura 1812-2012 • www.piplia.fi • markkinoiden laajin raamattuvalikoima

PIPLIAT PAKETTIIN

RAAMATTU
Keskikokoinen, kattavat liiteosat, 92 -käännös. Laadukkaat nahkajäljitelmäkannet. Saatavana 3 uutuusväriä. **26 €**

LÄPPÄKIRJA
Piplia pikkuisille
Avaa 48 luukkua ja ylläty! Hauska lukukokemus alle kouluikäisille. **15 €**

NAHKAKANTINEN RAAMATTU
Tilaa kultainen nimipainatus lahjansaajan Raamattuun. Koko valikoima www.pipliakauppa.fi

Tilaukset: myynti@piplia.fi
puh. 010 838 6520
voimasanoja 200 VUOTTA • PIPLIA
PL 54 | 00241 HELSINKI | www.piplia.fi | www.raamattuvuosi2012.fi | www.pipliakauppa.fi

Martta Viertolan arkisto

Lääkintälottakurssi Helsingissä 1937–1938. Martta Viertola takarivissä toinen vasemmalta.

Annukka Viitaniemi

Martta Viertola täyttää huhtikuussa sata vuotta, ja asuu Kivipurossa.

Kaarina Orrenmaa arkisto

Ensimmäinen liikkuva kanttiiniauto lähetettiin Seinäjoelta hyökkäysvaiheessa 1941 Kannakselle. Oik. Elsa Punkari, Kaarina Orrenmaa, Aino Huhtala, Lempi Kaistila, autonkuljettajat Kuoppala ja Haanpää.

Lotat isänmaan auttajina

Suomen Lotta Svärd -järjestö oli maailman suurin vapaaehtoinen ja aseeton maanpuolustusjärjestö.

Lottiin kuului vuonna 1944 yli 200 000 lottaa. Lotat vapauttivat sotavuosina noin 100 000 miestä maanpuolustustehtäviin. Lotat työskentelivät lääkintä-, muonitus-, varus-, keräys-, kanslia-, toimisto- ja viestintäjaostossa sekä ilmavalvonnassa.

Kahden sodan lotta

Martta Viertola (o.s. Kitinoja) on syntynyt Isossakyrössä ja perheen yhdeksästä lapsesta vanhin. Hän liittyi sisarensa kanssa Lotta Svärd -järjestöön nuorena ja palveli lääkintälottana talvi- ja jatkosodassa Kenttäsairaala 25:ssä ja Kenttäsairaala 40:ssä. Nyt hän asuu Kivipuron palvelutalossa pienessä viihtyisässä kaksiossa, käy kaupassa, laittaa aamupalan ja päiväkahvin itselleen. Huhtikuussa hän täyttää sata vuotta.

Hän harmittelee, että päiväkirja sotien ajoilta on muutoissa kadonnut. On vaikea muistaa kaikkea kohdalleen.

Martta Viertola kävi kuuden kuukauden lääkintälottakurssin Helsingissä 1937–1938. Tilkan sotilassairaalassa oli 4 ½ kuukauden ja Suomenlinnassa sairaalassa 1 ½ kuukauden opetusjakso.

– Sodan uhkasta puhuttiin ja kaikkea opeteltiin tulevan varalta. Isossakyrössä kävin aikaisemmin lyhyen sairaanhoitokurssin. Tilkassa jouduin olemaan mukana leikkauksissa, harjoittelemaan narkoosin antamista ja tekemään myös kipsisiteitä.

Talvisotaan

– Talvisotaan lähdettiin Seinäjoelta. Junalla kuljettiin 7.2. reittiä Pieksämäki – Varkaus – Siilinjärvi – Joensuu - Kitee. Siellä hoidimme marssivien miesten jalkoja ja rokotimme heitä.

– Haavoittuneiden hoitaminen oli vaikeaa, ja kerran itkin hoidon aikana. Tohtori Tiitinen sanoi: ”Itku pois, haavoittuneet pitää hoitaa, nyt on sota.” Pakon edessä oli mentävä. Siihen kaikkeen kasvoi.

Talvisodan aikana kiellettiin riisumasta monoja yöksi. Lottapukua ei tarvinnut pitää sairaaloissa. Täytyi käyttää pitkiä housuja, koska oli niin kylmä.

– Maaliskuussa 1940 kuului huhuja, että sota loppuisi. 13.3. koko aamun oli kova tykistötuli. Klo 11 tuli rauha. Miehet olivat hysteerisiä ja riisuivat lumipuvut. Kuultiin rauhanehdot. Karjalainen lääkintämies itki ja sanoi: ”Minulta meni koti ja isänmaa”.

Välirauhan ajaksi Martta Viertola palasi Isoonkyröön, missä hän auttoi isäänsä sekatavara- ja maatalouskaupan konttorissa.

Jatkosotaan

Kun jatkosota syttyi, sotilaat, lotat ja hevoset koottiin Tervajoen asemalle 23.6.1941. Rovasti Lauri Rauramo piti hartauden, missä hän toivotti Jumalan varjelusta ja siunausta ja toivoi, että kaikki tulisivat terveinä takaisin.

Sotasairaala matkasi reittiä Palalahti – Kitee – Vieljärvi, missä lotat olivat kaksi vuorokautta teltassa.

– Itä-Karjalassa Vieljärvellä järkytyimme, kun tuli tieto, että pitää mennä sisälle, että ollemme vihollisen motissa. Onneksi tilanne laukesi. Karhumäessä työskentelimme kenttäsairaalassa sekä koululla että entisessä sairaalassa.

Martta Viertola muistaa aikaa hyvänä, vaikka se olikin työntäyteistä ja hoidettavana oli vaikeita tapauksia.

– Jouduimme pesemään kaatuneita. Miehet tekivät arkkuja ja kaatuneet laitettiin väliaikaisiin arkkuihin. Äänislinnassa oli tilava kenttäsairaala. Sairaalan tiloissa oli helppo työskennellä, vaikka potilaita oli paljon. Meille järjestettiin myös vapaa-aikaa ja saimme tutustua kaupunkiin. Vaaratilanteita oli paljon. Yksi lotta haavoittui Äänislinnassa ja toinen Raudussa. Oli ankaran kylmää aikaa. Pakkasta saattoi olla –38 astetta.

– Kerran metsätieltä löytyi neljä venäläistä. He olivat vauhkoontuneita ja pelkäsivät niin, että kädet tärisivät, kun annoimme heille kuumaa mehua. He olivat lähtiessä hyvin kiitollisia ja yksi heistä huonolla kielitaidolla sanoi, etteivät he tienneet, että maailmassa on näin hyviä ihmisiä.

– Kaiken kaameuden näki Imatralla kenttäsairaalassa. Olimme leikkauksessa, kun vihollisen koneet lensivät yli ja pudottivat pommeja Saimaan kanavaan. Ikkunat särkyivät ja pakkasta oli -34 astetta. ”Me leikkaamme loppuun saakka,” tohtori Tiitinen totesi, Martta Viertola muistelee.

– En koskaan muista, että lotat tai sotilaat olisivat suhtautunee kielteisesti sotaan.

– Rauhanehdot olivat kovat. Äitini piilotti lottapukuni isän kassakaappiin. Mietin, oliko työ tehty turhaan. En uskaltanut puhua, että olin ollut lottana. On juhla-aika, kun lotat taas ovat heränneet uuteen elämään.

Kotirintamalla ja jatkosodassa

Opettaja Kaarina Orrenmaa on syntynyt Kauhavalla 96 vuotta sitten. Hän pyysi kovasti päästä mukaan lottiin, ja pääsi paikallisosastoon jo 16-vuotiaana. Hän kuului osaston johtokuntaan vuodesta 1938 sen lopettamiseen saakka.

Lotille pidettiin kesäisin Vaasassa kahden viikon kursseja. Kaarina Orrenmaa osallistui 1937 lottien varuskurssille, missä oli mukana 200 lottaa. Kurssilla opetettiin ottamaan lottapuvun mitat ja laskemaan kankaan määrä sekä tekemään miesten lumipuvun kaavat.

– Kun talvisota syttyi, tuli Seinäjoen sotilaspiiristä suuri pino lakanakankaita sotilaiden lumipukuja varten. Tein kaavat ja mallipuvun huppuineen. Kirkonkylän kansakoulun luokkahuoneeseen tuotiin ompelukoneita ja lotat ompelivat aamusta iltaan. Monet ompelivat kotonaankin. Lisäksi lotat ompelivat flanellista sotilaille alusvaatteita. Lumipuvut ja alusvaatteet vietiin Seinäjoen sotilaspiiriin, Kaarina Orrenmaa muistelee.

Kanttiinivaunu jatkosotaan

– Jatkosota syttyi 1941 ja piirijohtokunta päätti rakentaa kanttiinivaunun. Lotta-Svärd piirin puheenjohtaja Hilja Riipinen soitti ja selosti: Piiri tekee kanttiinivaunun, jota vetää Etelä-Pohjanmaan suojeluskuntapiirin suurin kuormaauto. Auto lähtee sotatoimialueelle. Tehtävä on erittäin vaarallinen, lähdettekö mukaan. Sanoin, että olen valmis lähtemään. Samoin kysyttiin myös muilta lähtijöiltä. Mukana olivat Elsa Punkari Seinäjoelta, Lempi Kaistila Alavudelta ja Aino Huhtala Lapualta.

Kanttiinivaunuun sisustuksessa oli kolme osaa. Toisessa päässä oli keittiö, jossa oli kaapisto, hella, sata litraa vetävä vedenkeitin, jossa korvike pidettiin kangaspusseissa keitettäessä. Hanasta tyhjennettiin korvike kattilaan ja siitä viiden litran kahvipannuihin. Vaunun keskiosassa olivat kapeat kerrossängyt, joiden alla varastolaatikot. Vaunun toisessa päässä oli pieni kauppa ja luukku, joka avattiin kaupan tiskiksi. Kaupan tavara vaihteli. Yleensä siellä oli kirjoituspaperia, kirjekuoria, postikortteja, kyniä, kampoja, peilejä, hakaneuloja, kynttilöitä ja joskus makeisia.

Kanttiinivaunu ja sitä vetävä kuorma-auto laitettiin Seinäjoelta junaan ja mukaan vaunullinen varastotavaraa. Joensuun alapuolelta asemalta lähdettiin maastoon. Pataljoonan lähetit toivat ohjeet autonkuljettajille uudesta määräpaikasta. Varastossa oleva myytävä tavara säilytettiin pataljoonan vartioimassa paikassa ja autonkuljettajat hakivat sieltä tarvittaessa.

– Kanttiinivaunussa työskenteli neljä lottaa: keittäjä, jakaja, kauppias ja leipuri. Jakajan täytyi olla nopea, kun kaatoi oikealla kädellä kahvia mukiin, piti vasemmalla kädellä laittaa pullasiivu ja kaksi palaa sokeria mukaan. Annos maksoi kaksi markkaa. Autonkuljettajat möivät kanttiiniauton ulkopuolella mehua. Heidän täytyi huolehtia puista, hellan ja uunien lämmityksistä pysähdyspaikoissa. He tarkistivat talojen tulisijat ja savupiiput, ettei oltu laitettu miinoja. He myös paistoivat leipomukset.

Taikinaa alustettiin kuudessa ämpärissä. Taikinaan laitettiin vettä, hiivaa, hiukan sokeria ja jauhoja. Ne kohosivat auringon lämmössä ulkona, kaadettiin leivinpöydälle ja leivottiin ranskanpullia.

– Kuljimme läpi Kannaksen. Miehiä kävi kanttiinilla aina paljon, kun heillä oli lepoa. Kaikkien mieliala oli toiveikas, että saamme Kannaksen omaksi. Sortavalassa valtauksen jälkeen olimme pysähdyksissä kaksi päivää. Jatkoimme Räisälään ja pysähdyimme vasta Rajajoella vastapäätä Valkeasaarta. Sieltä kirkko ja Pietarin savut näkyivät. Sieltä palasimme kotiin.

– Olin surullinen ja pettynyt, kun rauhanehdoissa lottajärjestöt piti lopettaa. Äiti, täti ja minä olimme lottia. Toiminta-ajatuksemme oli aina koti, uskonto ja isänmaa. Itsenäisyys merkitsee minulle turvaa. Muistot palaavat mieleen, kun tapaamme toisiamme, sanoo Kaarina Orrenmaa.

Annukka Viitaniemi

Annukka Viitaniemi

Kaarina Orrenmaan ansio- ja muistomitalit sekä -ristit.

Kaarina Orrenmaa arkisto

Kaarina Orrenmaa etualalla alustaa ranskanpullataikinaa rintamalla.